

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo. Ako padena dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Namskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnštvo se nahajata v "Narodni tiskarni", ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnštvo "Gorice". Oglasi se računajo po petitvrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

V znamenju miru.....

Pravijo da v najhujši sili se ljudstev Bog usmili.....

V naših časih se res tako godi, da moramo želeči, da bi se narodov te zemlje „Bog usmili“, ker drugače utegne iti vse pod nič. Sebičnost posameznikov, družb, narodov in držav je priklopila že tako visoko, da tako posamezniki, kakor i narodi in države niso več varne življenja in obstanka pred svojimi vrstniki. Ako pogledamo kamor koli, povsodi vidimo razdrapanost, anarhijo in vse možne pojave razpadajoče človeške družbe — le miru ne vidimo nikjer, onega miru, ki je jedina podlaga in pogoj prave zadovoljnosti in sreče na zemlji. In zakaj in kako je do tega prišlo? Zakaj je na svetu tako kakor bi zares zliduh Lucifer hotel svet pogubiti v neukročenem sovraštvu do — Njega, ki hoče, da uživa človek miren in vesel darove njegovega lepega stvarjenja?

Zgodovina pripoveduje da pred tisoč in devetsto leti ni bilo nič bolj na svetu nego je danes: vojne so prepregale vzhod in zahod in razburjale ljudstva, bolezn i in beda gnali sta v obup narode, a vsemu temu je bil kriv neugnani egoizem nekaternikov in neukročena strast. Ali zgodovina nči, da je bil tudi v oni dobi uzrok nemirom in nesreči oni element, katerega potomstvo razburja svet i v naših časih: element židovsko-germanski. Iz teh homatij pa je zaman iskal izhoda, zaman hrepenel po rešitvi oni boljši del tedanjih ljudstev, ki se je le s težka branil pred nadležnostjo in pohotnostjo nikdar ukročenih sosedov. Ali glej, ravno sredi onega ljudstva, ki je samo o sebi rekalo in čegar potomstvo še danes o sebi bahato trdi: da je „izvoljeno ljudstvo“, zadonel je pred tisoč devetsto in dvemi leti glas iz nebesnih višav: „Slava Bogu na višavi in mir ljudem na zemlji, ki so blage volje!“

Kako značilno za zgodovino človeštva zares, da je baš iz srede židovskega rodu, t.j. onega rodu, pred katerem tudi v onih časih ni bilo miru na zemlji in iz katerega rodu je i takrat izviralo

vse zlo za narode, ki so prihajali z njim v dotiko, — da je baš iz srede tega rodu izšel On, ob čegar rojstvu v Betlehemske hlevu je zadonel glas nebeških zborov: „Mir ljudem na zemlji, ki so blage volje!“ Ali ni bil ta glas ob enem resno svarilo božje „izvoljenemu“ ljudstvu, da da mir ljudem, ki so blage volje, t.j. ljudem, ki so tudi tedaj neprestano trpeli vsled neopisne sebičnosti in hujškarij židov? In glej! Oni nebeški žar, ki je ob rojstvu Izveličarjevem razseval po Betlehemi noči, posijal je v temo človeških src in jim razsvetlil pot iz zemskih zmešnjav in zmot, — in oni čudoviti glas angeljskih zborov, ki je donel v sveti noči nad rojstvom Božjim, odmeval je v stotisočih ljudij, ki so bili blage volje ter jim pokazal pravi uzor in cilj človekov, po katerem mora hrepeneti, v dosego katerega mora posvetiti vse svoje življenje ako hoče, da zavлада vesoljna sreča in splošni mir na zemlji — uzor in cilj, ki stoji visoko nad zemsko materijo. Res, da je ta žar in ta glas zadel le srca blagih ljudij in res je, da so ostala istemu zaprtu skoro vsa židovska srca, ali resnica je tudi, da je pred zmagujočo silo v oni noči rojenega krščanstva se moral umakniti in utihniti židovski zmag za dolga dolga stoletja.....

Toda zdi se, kakor da ta zmag ni bil še smrtno zadet, — zdi se, da glava kači Luciferju še ni bila popolnoma strta, kajti zopet jo je dvignil, zopet si je izlival rano in zopet sika svoj strup na one ljudi, ki so — blage volje. Sovraštvu, ki je zmagu kipelo v črnem srcu vsa pretekla stoletja zmagujočega krščanstva, pa je našlo še nova sredstva. Sam preslab, da bi se zmaščeval nad Kristom in njegovim ljudstvom, našel je Lucifer — Lutru moža, čegar delo naj bi izpolnilo delo židovstva: protestantizem, ta „politična vera“ pangermanov naj bi bilo ono orožje, s katerim bi se v roki židovstva zadal smrti udarec krščanstvu.

Zares grozni so udarci, katere prizadevije to orožje v naših dneh ne le krščanstvu, marveč skoro celi človeški družbi, — pod temi udarci izkrvaveva in

sahne blagostanje milijonov in milijonov ter jih podjarmlja oblasti gorenjih deset tisoč, katere tvori židovsko-germanska kapitalistična oblast. Vsi narodi te zemlje čutijo danes neznošno težo te oblasti in ječijo pod njenim jarmom želeč rešitve.

Toda v največji sili se svojih ljudstev — Bog usmili. Pretrda dlan sovražnikov krščanstva vzbudila bode milijone k odločnemu upor. Sijajen vzgled o tem so nam baš dogodki iz zadnjih deželno-zborskih volitev na Dunaju kjer je danes na celi črti poraženo židovstvo in luteranstvo ter storjen s tem začetek zdravjšim razmeram v že tako razpadli dunajski družbi.

Židovsko-luterska politična zveza razprostrla je svoje nad vse sebično pogubonosno delovanje po celem svetu. Vsi narodi so vznemirjeni po nastopanju te zveze, katera hoče iz pred ust vzeti zadnji grizljaj slehernemu, ki se ne more boriti proti njenemu orožju. zveza hoče podjarmiti zlasti vse krščanske narode in jih usuzniti svoji volji. Zaradi tega je danes vse razburjeno, zaradi tega ni nikjer miru, nikjer bratoljubja, ker vsakdo skrbi le sam za se in gleda kako bi se otel iz nevarnosti.

Ali tako ne more dalje, ako svet noče, da ne nastopi — katastrofa. Sreča in blagostanje je le v miru, a miru ni kjer vlada neomejena sebičnost, ako so najvišji uzori le pridodivanje zemskih blagrov, hlepenje po osebnem dobičku.

Zaradi tega morajo baš krščanska ljudstva zopet visoko dvigniti svojo zastavo in v — znamenju miru izvojevati boj, ki jim ga vsiljuje sovražnik krščanstva in človečanstva.

Ko zadoni na sveti večer zopet glas neba po borni zemlji: „Slava Bogu na višavi in mir ljudem na zemlji, ki so blage volje!“ pretresla bode iz nova vsa krščanska srca mogočna zavest o dolžnostih, katere jim nalaga nauk sv. vere Onega čegar rojstvo slavijo ta večer. To so dolžnosti, da se vsi ljudje, ki so blage volje, odreko do zadnjega uplivom, ki jih širijo med narode hlapci z lige duha in se združijo v tem, da konečno popolnoma starejo glavo zmagu. Ker še

le tedaj ko bode ležal zmag protikrščanstva in sebičnosti popolnoma na tleh, še le tedaj zavlada na zemlji ona zadovoljnost, katera je izražena v nebeškem slavonspevu nad Betlehemom.

Tej zadači je pač vredno, da posvetijo svoje delo vsa blaga ljudstva te zemlje, in simbol temu delovanju mora poleg češčenja božjega rojstva biti v naših sreih Božični praznik vsemu krščanskemu svetu.

Deželni proračun za leto 1903.

Prva točka dnevnega reda včerajšnje jednajste letošnje seje našega deželnega zbora je bil proračun deželnega zaloga naše poknežene grofovine goriško-gradiške za prihodnje leto 1903.

Vse potrebščine deželnega zaloga so razdeljene na trinajst poglavij, kar daje pomisliti onim, ki imajo trinajstico za nesrečno številko, pa tudi onim, ki nimajo te vere, ako primerijo ta proračun lanskemu in vidijo, za koliko je bil lanski manjši od letošnjega.

1. Prvo poglavje obsega potrebščino za deželni zbor, ki znaša 14.080 K, in sicer: potnine in dneine deželnim poslancem 8.500 K, nagrada hitropiscema 1000 K, troški za tisek 4500 K, razni troški 80 K.

2. Splošni upravni troški znašajo 85.080 K, in sicer: opravilnine članom deželnega odbora 24.400 K, deželno tajništvo 7.200 K, deželni stavbinski urad 10.590 K, deželno knjigovodstvo 24.690 K, deželna blagajna 4.600 K, deželna pisarna 14.200 K, nagrade in podpore 600 K, potni troški 2.000 K, uradne in pisarniške potrebščine 6.000 K, deželni zakonik in ukaznik 800 K.

3. Troški za deželne in nepremakljive znašajo 13.146 K, in sicer je 3.146 K rednih troškov, ki se ponavljajo vsako leto, in 10.000 K izrednih, ki se ne ponavljajo. Med prve je vštet ekvivalent od deželnih poslopij, ki je predpisan za leto 1903 v znesku 2.749 K, med druge pa poprave v deželni palači in v vojaški bolnišnici, ki so preudarjene za navedeni znesek 10.000 K.

Lenko sva se vedno rada imela in tudi zdaj ni bilo lahko ločiti se. Ali kaj se hoče! Tudi otroka me skrbita, — saj veš, ako je človek tak, da visi z vsako mišico svojega srca na njih, katere je pustil brez varstva daleč doma, — da pač komaj čaka....

„I no, saj to jaz razumem, tudi meni ni drugače, da“ —

„No, pa še ti pojdi, jo udariva skupaj, da bo krajša pot, kar pojdi, Jernej!“

„Ne morem, nikakor mi ne kaže. Pa ako greš ti, pozdravi pri nas in potem mi poveš, kako se imajo!“

„To pa vže storim, Jernej!“

„Posebno mi poglej, če je raztrgala tudi letos povodenj na moji senožeti!“

„E, ta vražja voda! Saj pravim, ako bi vsi mi mogli prihraniti toliko skupaj, da bi sami uravnali to šmentano Brezdnico, — potem bi že še bilo.“

„Kar še ni, je še lahko; pa le dobro vse oglej, Jože!“

Od vseh, ki so odšli v jeseni, podal se je samo on, o Božiču v domovino, on, mladi Jeran. Silno ga je gnalo, dasi

LISTEK.

Mesto rakve.... potico.

Božična povest. Spisal Seljanov.

Naši gorski ljudje so kakor ptice selivke: dokler leži v poletnem krasu ta divni planinski svet, se ti ne maknejo od svojega čarobnega rojstnega kraja, pa ako bi jim ponujal tudi mošnje zlatov. „Zlató“, ki se razliva od solnčnih žarkov od svetločih brdih in logéh, jim je dražje od bogastva celega sveta. Le kdor pozna lepoto naših krajev, tudi razume to globoko vkoreninjeno domoljube. Pa je tudi mnogo opravila v gorkem poletju okoli domov, katero drži možki svet doma. Ko pa je urejeno vse in opravljeno in ko pripiha prva jesenska sapa preko visokih brd in strmin, tedaj pa se odpravijo naši možakarji, te pravcate lastavice, kar v celi trumi na pot, — seveda ne na jug, marveč še bolj na sever, v še bolj mrzle kraje, v nekaj dni oddaljene rudokope. Ondi prebijejo, ako jim je sreča mila, da se jim ne pripeti kaj „človeškega“ v kakem rovu, dolgo zimo mej rudarji ter pridno pošiljajo prihranjene novce domov za razne potrebe. Mej napornim delom v globočini

pod zemljo pa zamišljeni sanjajo o svetlih srečnih dnevih, ki jih čakajo v domovini, ko napoči topla pomlad. No, pa vse to je že znana stvar. Manj „znano“ je seveda, koliko usod je združenih z življenjem teh „ptic selivk“, katerim pravimo „naši mili gorjani“...

V jeseni je bilo. Pred Mlakarjevo krčmo je stal trop začrnelih možakov, starejših in mlajših. Vsi so bili oprtani za dolgo pot. Od planine doli je bri o jster veter in opominjal na odhod. Okoli možakov so stale ženske in otroci, prve objokane, drugi premrlih udov. To so bili „rudarji“, ki so se odpravljali od doma, od dragih svojcev v daljni svet.

„Pa kaj kmalu mi piši Jože“, reče Jeranova in poda roko svojemu možu.

„E, saj veš, Lenčka, da ti bom pisal koj, ko pridemo v kraj.“

„Pa, če mogoče, o Božiču da prideš, — vse ti pripravim; novo obleko dobiš za praznike in lepo potico spečem, da boš vesel.“

„Kajbi ne bil vesel, — no, pa če Bog dá, se vidimo o Božiču!“

„Bog te obvaruj, — Bog vas obvaruj vse, in srečno hodite!“ zakliče

Lenka in možaki so krenili strmo pot v goro, vrhu katere se potem zavije cesta dalje proti zelo oddaljeni prvi železniški postaji.

Lenki in drugim ostalim, ki so gledali za tem črnim tropom, pomikajočim se mož za možem v strmi hrib, se je zdelo, kakor da odhajajo v vojsko, v krvavi boj proti hudemu sovražniku. V resnici pa se niso mnogo motili, saj življenje rudarjevo ni mnogo drugače od vojakovega v vojni, ker tudi rudar zrè neprestano smrti v blede obličje...

Pretekli so trije meseci v rudokopu mej črnimi stenami v pošastnih rovih in predorih. Jednakomerno so spremljali udarce srcá možakov, obsojenih preživeti tri četrtine svojih dnij pod zemljo, udarci o jstrega orodja po trdem kamenju. Jeran in Raven sta delala skupaj na konci nepregledno dolgega predora. Čas sta si kratila s spomini na dom in z raznimi načrti za življenje; kajti bila sta oba še primerno mlada.

„Ali pojdeš o Božiču?“ vpraša Raven tovariša.

„Skoro da pojdem. Saj veš, težko me pogrešajo, in tudi meni je težko. Z

4. Troški za poljedelstvo so proračunjeni na 72.124 K; med temi je 47.124 K rednih in 25.000 K izrednih troškov. Med prve spada 2.340 K stalne podpore kmetijski družbi, 39.404 K za vzdrževanje deželnih kmetijskih šol, 4.000 K za nasad ameriških trtnic in za potovalni pouk v kmetijstvu; med druge pa 5.000 K izredne podpore kmetijski družbi in 20.000 K za brezobrestna posojila tretorejcem.

5. Troški za javno varnost bodo znašali 46.162 K, namreč: za nastanitev orožnikov 17.512 K, za orožniško pripravo 1.400 K, potirni troški (šub) 20.000 K, za oskrbovanje pokorilcev 7.000 K, goriškemu gasilnemu društvu stalni prispevek 200 K.

6. Zdravstvo bo zahtevalo K 124.000, in sicer: troški za cepljenje koz 6.500 K, poduk v babištvo (podpore učenkam) 1.200 K, podpore občinam za vodne naprave 10.000 K (4.000 K rednih, 6.000 K izrednih troškov).

7. Dobrodelni zavodi pobe-
rejo 311.172 K, in sicer: oskrbovanje
blaznih 100.000 K, porodnice 3.500 K,
oskrbovanje najdencev 3.000 K, bolniški
troški na račun dežele 3.000 K, na ra-
čun občin 200.000 K, stalni prispevek
morskim kopelim v Gradežu 800 K, stalni
prispevek zavodu Franca Jožefa v Alek-
sandriji 500 K.

8. Troški za uk in vzgojo zna-
šajo največ, namreč 319.151 K, med te-
mi je 279.042 K rednih in 40.109 izred-
nih troškov. Med prve se štejejo: stalni
prispevek mestu goriškemu za realko
1.000 K, deželniemu zavodu gluhomov
1.200 K, goriškemu mestu za glasbeno
šolo 1.050 K, za obrtne in obrtno-nada-
ljevalne šole 13.600 K, štipendiji in pod-
pore učencem obrtnih šol 2.000 K, sti-
pendije dijakom višjih šol 4.000 K, pri-
spevki za cerkveno glasbo 554 K, de-
želni muzej 5.280 K, prispevek okrajnim
šolskim zalogom 250.000 K. Izrednim
troškom so prišteti: v pokritev priman-
kljeja deželniemu zavodu gluhomov
11.109 K, v pokritev primanjklija pen-
zijskega zaloge za učitelje 17.000 K, mo-
rebitne nove podpore obrtno nadal-
jevalnim šolam 4.000 K; podpore stu-
dentom višjih šol 8.000 K.

9. Podpore za javna dela. V ta
namen je odločenih 60.958 K rednih in
30.000 K izrednih troškov. Rednih tro-
škov (že dovoljenih) je za ceste 9.100 K,
za mostove 5.000 K, za urejevanje vod
46.858 K (11.200 K za Grajšek in 35.000
K za Birso). Izredni trošek 30.000 K je
namenjen za gradbo in popravila cest,
katere dovoli deželni zbor.

10. Vojaški stroški za pri-
prego so preudarjeni na 3.032 K.

11. Deželni dolg bo zahteval
82.357 K in sicer: razdolžitve deželnih
posojil 7.600 K, obresti deželnih posojil
22.520 K, dohodarina od obresti in pri-

stojbina v kolekih 881 K, obresti starih
domestikanih obveznic 5.056 K, obresti
nezaloženega deželnega dolga 29.000 K,
razdvojitvev nezaloženega dež. dolga
17.300 K.

12. Razni troški bodo znašali
17.000 K, med temi 6.000 K za podpore,
katere dovoli dež. zbor, in 2.000 K za
pobiranje davščine na pivo v lastni režiji.

13. Pokojnine, provizije, milost-
nine in vzgojni prispevki bodo znašali
18.289 K.

Nasproti potrebščini v znesku K
1.100.351 K (983.242 K rednih in 117.109
K izrednih troškov) navaja deželni pro-
račun pokritja 378.695 K, in sicer:
obresti od deželnih obveznic (obligacij)
19.803 K, obresti od predplačil, ki se
dajejo občinam, 3.500 K, obresti društva
za namakanje tržiške ravni 19.120 K,
najemščina od vojaške bolnišnice 5.480 K,
dohodek deželne kmetijske šole 20.780 K,
vračilo bolniških troškov od občin 200.000
K, upravni doneski zalogo, katere u-
pravlja deželni odbor 4.899 K, povračilo
potiranih stroškov od občin in drugih
dežel 3.000 K, delež prebitka na osebni
dohodariji 38.161 K, delež erarske dav-
ščine na opojne pijače 62.169 K, drugi
razni dohodki 1.783 K.

Ako se primerijo s splošno potreb-
ščino od 1.100.351 K dohodki v znesku
378.695 K, pokaže se primanjkljaja
721.656 K, kateri se pokrije z raznimi
deželnimi nakladami in davčinami. V ta
namen predlaga deželni odbor, naj se
pobira d o k l a d a: 20% od zemljarine,
ki da z ozirom na morebitne odpise o-
kroglih 100.000 K; — 20% od hišarine
in najmarine, ki da približno 105.000 K;
— 30% od pridobnine, dohodarine in
od večjih osebnih dohodkov, kar bi znalo
vreči blizu 104.000 K; — 100% od dr-
žavne užitnine vina, mošta in mesa, ki
se računi na 392.000 K; — slednjič z
deželno davščino 1 K 40 v od vsakega
hektolitra na drobno potrošnega piva,
kar bi dalo 25.000 K. — Vse te naklade
in davščine bi dale 726.000 K; tako bi
imel deželni zalog še prebitka 4.344 K.

Žal, da ni pričakovati, da bi se na-
klade manjšale; marveč bati se je, da
bodo še rastle; posebno če hoče deželni
zalog zadostiti vsem zahtevam, ki se mu
stavijo. Tu bi pač trebalo, da bi se de-
želi odprli novi viri dohodkov, da bi
mogla zmagovati brez nevarnosti troške,
katere že nosi ali kateri se ji še usilijo.

Politični pregled.

Sprememba v vojnem ministerstvu.

V soboto objavljeno cesarjevo last-
noročno pismo na bivšega vojnega mi-
nistra Krieghammerja naglašajo, da je ime-
novani nad 53 let aktivno služil v armadi,
devet let pa vodil zelo odgovorno vojno
upravo. Dobil je torej pravico do miru
v svoji visoki starosti vsled česar cesar
ustreza prošnji za upokojenje, zagotavlja-

„Saj bi že moral biti doma atek“,
dahne Lenko otrokoma, pet let stari
Jerici in sedemletnemu Jernejcu, ki sta
sedela za mizo in poželjivo obračala
pogleda na potico. „Čudno se mi res
zdi, da ga še ni; da bi ga Bog nebeški ob-
varoval vsake nesreče; ker mrz je res
nocoj in pot tudi ni prav lahka čez
plazove“.

In prešla je ura za uro, bilo je
deset, najst po noči, — a njega od
nikoder.

Ženi je postajalo nad vse tesno
pri srcu in otroka, slutivša materino
skrb in žalost, pričela sta jokati.

„Oh, kak sveti večer imamo!“ začne
z nova tožiti Jeranka in pohaja pred
hišo in gleda po mesečini v goro, da
se ne čujejo tako znani koraki. „Morda
se je tudi premislil in ga ne bo“, reče
žena, ter odide v hišo, pa poklekne in
začne moliti.

H kratu začuje pred hišo nena-
vaden hrup in človeško govorjenje; nekdo
celo zakliče: „Lenka!“

V čudni slutnji plane pred duri in
vidi vse črno ljudi.

„Le sem stopi, Lenka, — nekoga
smo ti prinesli, pa nič se ne prestraši,

joč ga vedne naklonjenosti. Z drugim
pismom imenuje nj. Vel. fml. Pitreicha
vojnim ministrom. Novi vojni minister
fml. pl. Pitreich je rojen leta 1841 v
Ljubljani in je na glasu kot jako dober
poznavelec vojaške uprave in visoko iz-
obražen častnik. On je že del časa pri-
deljen generalnemu štabu na Dunaju in
so raznotere reforme v naši vojski delo
njegovega uma. To imenovanje je na-
pravilo splošno jako dober utis, dočim
je užival njegov prednik baron Krieg-
hammer jako malo simpatij celo v vo-
jaških krogih.

Nižje-avstrijski deželni zbor.

V Nižje-avstrijskem deželnem zboru
se je izvršila te dni volitev deželnega
odbornika. Nižje-avstrijski deželni odbor šte-
je šest odbornikov. V istem so dobili
kršč. socialci pet mest. V deželnozborske
odseke so izvoljeni skoro izključno kršč.
socialni poslanci.

Češko-nemška sprava.

Nemci so na češki elaborat že od-
govorili. Njih odgovor se glasi, da se
pogajanja med Čehi in Nemci nikakor
ne morejo vršiti na podlagi češkega
elaborata, Čehi odklanjajo ista pogajanja
pa na podlagi nemškega elaborata. Oboji
pa pravijo, da nimajo nič proti temu,
da se pogajanja prične. Kdo naj razume
to komedijo? In vendar poročajo listi,
da ni dr. Körber še zdaj zgubil upanja,
da bi se sprava ne dosegla, ter da je že
določen čas, v katerem se imajo ta po-
gajanja pričeti in sicer na dan 5. janu-
varja 1903.

Ogrski ministri na Dunaju.

Ogrski ministerski predsednik pl.
Szell in finančni minister Lukacs sta
prišla v soboto na Dunaj. To potovanje
se stavi v zvezo z domnevanjem, da se
nagodbena pogajanja med obema držav-
nima polovicama še te dni dovrše.

Vinska klavzula v Ogrskem drž. zboru.

V soboto je ministerski predsednik
pl. Szell odgovoril na neko interpelacijo
glede odprave vinske klavzule. Rekel je,
da hoče vlada odločno varovati koristi
Ogrskih vinogradnikov. Zaradi tega od-
pove Italiji vinsko klavzulo še pred novim
letom. Naprosila bo ministra za zunanje
zadeve grofa Goluchowskega, da vkrene
vse potrebno v tem pogledu. Ogrski mi-
nistriški predsednik je nadalje rekel, da
se nadeja, da ostanejo odnosi med
Ogrsko vlado in Italijo še nadalje dobri
ter, da se posreči skleniti nove trgovin-
ske pogodbe tudi, ako se v njih ne bode
nahajala vinska klavzula.

Črnogorska knežinja v Rimu.

Črnogorska knežinja Milena se je
podala v Rim na obisk svoje hčere Helene.

Reforme v Črnogori.

Črnogorski knez Nikita je o priliki
svojega godu pričel višjih dostojanstve-
nikov ter vpričo ruskega, srbskega in
bolgarskega zastopnika napovedal nove
reforme za Črnogoro. Vsa uprava Črne-
gore se prevstori na podlagi modernih
upravnih principov.

Dogodki v Venezueli.

Po zadnjih poročilih se bode razpor
med Venezuelo od jedne, in med An-
glijjo, Nemčijo in Italijo od druge strani
poravnal vendar le najbrže mirnim potom.

Vlada Združenih držav v Ameriki
je na Castrovo prošnjo prevzela posre-
dovanje in upati je, da se ji posreči
vso stvar mirnim potom poravnati.

prav tvoj Jože bo. Gori v plazju je ležal,
ko smo šli k polnočnici“.

„O križani Ježeš, ali je Jože, ali
je mrtev?“ vzklikne vsa obupana žena
in se zgrudi ob truplu svojega moža,
kličoč:

„Jože, Jože, vstani, zbudi se, ali so
te ubili? ali ne čuješ?“

„Mrtev bo!“ se začuje na okrog,
gotovo je zmrznil utrujen od pota; kar
po gospoda pošljimo. Uboga žena, kak
sveti večer bode imela!“

„Nesimo ga v hišo in poskusimo,
ako je še pomoč!“ rekli so drugi.

In nesli so ga v hišo, drgnili s
snegom in sliami ter poskusili vse, kar
se je dalo storiti in česar so bili ljudje
že vajeni.

In zares, čudo, — trud ni bil za-
stoj, — mož še ni bil izgubljen, odprl
je oči in jel se polagoma gibati.

„O, Bog bodi zahvaljen!“ molila je
žena, srečna in vesela, da se je tako
obrnilo.

„No, zdaj ti ga lahko pustimo, Lenka;
le dobro ga skrbi!“ rekó sosedje in odi-
dejo k polnočnici.

K sreči prišlec ni ležal predolgo

Domače in razne novice.

Našim p. n. gospodom naroč-
nikom. — Bližamo se koncu leta. Mnogo
zg. naročnikov je že storilo svojo dolžnost
poravnavi naročnino, za kar se jim tem
potom hvaležno zahvaljujemo. Pri pre-
gledovanju naših knjig smo pa našli, da
je še dosti onih, ki so zaostali z naroč-
nino za tekoče leto in celo še za prejšnja
leta. Te torej uljudno prosimo, da se nas
vendar še enkrat spomnijo, ter kmalu
zaostalo poravnajo. Komur ni mogoče
vse h kratu plačati, pošlje naj vsaj nekaj
na račun, in ostanek prej ko mogoče. O
tej priliki prosimo tudi naše prijatelje in
somišljenike, da našemu listu pridobivajo
novih naročnikov, katerega cena ostane
tudi v bodoče za celo leto 8 kron, za
pol leta 4 krono in četrt leta 2 kroni.

Osebnostna vest. — Ravnatelj c. kr.
drž. viš. realke v Trstu, šolski svetnik
gosp. Just Hendrych je pomaknen v VI.
činovni razred.

Umrla je v Idriji po dolgi bolezni
gospa Franja Korsič roj. Znidarčič so-
proga g. rudniškega svetnika Korsiča.
N. v m. p.

Deželni zbor goriški. — Včeraj
popoldne ob 5. uri je bila napovedana
seja dež. zbora, ki je pričela pa še le ob
6. uri. Natančnejše poročilo o tej seji
smo morali zaradi pomanjkanja časa in
prostora odložiti za prihodnjo številko.
Danes naj omenimo le da se je nahajala
med raznimi spisi, ki so došli dež. zboru
tudi prošnja okr. sodišča, s katero se
prosi, da bi se smelo proti poslancu dr.
Tumi kazensko postopati. Proti dr. Tumi
je namreč vložena ovadba pri tuk. drž.
pravdnstvu, v kateri se ga dolži goljufije
in krive prisage.

Za „Šolski Dom“ prejelo uprav-
ništvo „Gorice“: bl. g. Karol Skubin v
Korminu 5 K; preč. g. Kodre Ivan, župnik
v Sv. Križu 20 K (ravno toliko za „Aloj-
zijevešče“); preč. g. Jožef Skočir, dekan
v Devinu 10 K; bl. g. Josip Valentinčič,
pekovski mojster v Gorici 4 K; preč. g.
Ivan Rojce, kurat v Biljah 10 K.

Srčna hvala!

Za božičnico v „Šolskem Domu“
je šol. vodstvo nadalje prejelo darove od
č. gg. Fr. Jeronkov 5 K; Klančič župan v
Podgori 5 K; Aml. Goljevšček 10 K; Jos.
Kutin trg. 2 K; Jos. Mušič 1 K; Anton
Breščak trg. 5 zimskih robcev. Dr. Piki 5
K; Dr. Tuma 10 K; „Krojaška zadruga“
10 K; J. Zornik, trg. 5 K; Drufovka 5 K;
Koren trg. 5 K; J. Kopač svečar 5 K;
prof. Novak 2 K; Dr. Oswald 1 K; prof.
A. Šantel 2 K; Ant. Jerkič fotograf 5 K;
Dr. Treo 20 K; Jakonič, dež. posl. 10 K; g.
Ivanka Gabrščekova 5 K; g. Mici Jegli-
čeva 4 K; Rutar, sod. svet. 3 K; Poniz,
učitelj 10 K; Plohl svet. 2 K; prof. Žilich
4 K; A. Ružič učit. v gluhomemnici 2 K;
Mtl. Berlot, učit. 1 K; presv. g. knez nad-
škof Ant. Jordan 10 K; Dr. Pavlica 10 K;
gospa Štrekelj 10 K; Dr. Franko 20 K;
g. dr. Rojčeva 6 K; dr. Gutmann 4 K;
mons. Kofol 4 K; mons. Sedej 2 K 40 v.;
škof. kap. Ličen 3 K; Ant. Komjanec v
Pevmi 2 K; Saunig & Dekleva 4 K; Preč.
g. Ivan Rojce, kurat 2 K. — Hvala!

Za božičnico v Podgori so darovali
slededeč gg. Katarina Fogar 10 K; Nina
Kazafura 2 K; Alojzija Modolo 2 K;
Franjo Ferila 5 K; knez nadškof Jordan
20 K; Dr. Pavlica 5 K; Dr. Sedej 2 K;

nezavesten v samoti, ker previdnost je
hotela, da so šli ljudje k polnočnici
in so ga našli ob poti kmalu potem, ko
ga je utrujenega in premrlega, zapustila
zavest.

Probudivši se in ko je do dobrega
okreval, je pripovedoval ženi, kako je
bilo po poti in kako da je še slišal člo-
veški glas blizu sebe, ko je izgubil čuti.
Potem pa je zavladalo v prijazni hišici
zopet veselje, pravo božično veselje.

„Že sem mislila, da ti moram na-
praviti rakev, moj ljubi, ljubi Jože, —
tako sem se prestrašila!“

„Glej, hvala Boga, mesto rakev pa
imam rajši potico, katero si tako do-
bro naredila.“

„Pa veš, Jože, nazaj mi ne hodi
več; zdaj bi pa od skrbi ne mogla več
živeti!“

„Naj pa velja tvoja, Lenčka, pa
ostanem rajši doma.“

In praznovali so v tistem domu ve-
seli Božič, in z njimi veselili so se so-
sedje, da je vse tako dobro in srečno
izšlo.

Tomšič 2 K; Ivan Filipič, dekan v Ločniku 10 K; mons. Jos. Gabrijelič v semenišču 4 K; Stepančič, kurat v p. 2 K; Dr. Aleksij Rojc 3 K; Alfred grof Coronini-Kronberg 10 K; Ziga grof Attems v Podgori 10 K; Maier 60 v.; Jožef Golob, kurat 4 K; Vodstvo papirnice v Podgori 50 K; „Krojaška zadruga“ blaga vrednosti 15 K; Kocijančič Andrej 34 m blaga.

Hvala!

Občni zbor goriške Čitalnice se je vršil preteklo soboto ob prav mnogostevilni udeležbi drušvenikov, tako da niti ena stolica ni ostala nezasedena. Prvi vzradostiti pa je moralo udeležence, videti med seboj pri tej priliki moža, ki je pred 40 leti bil glavni ustanovitelj in prvi predsednik naše Čitalnice, in ji ostal skorzi vsa ta leta zvest podpiratelj: visokorodni gospod deželni predsednik baron Winkler. Burni živio-klici so zadoneli po dvorani, ko je predsednik prof. Šantel v svojem otvoritvenem nagovoru, pozdravljal vse došlece. Izrekel posebno iskren pozdrav temu odličnemu častnemu članu.

Nadaljevalje svoj govor omenil je predsednik, da ob obstoječih razmerah ni kazalo prirejati 40 letne jubilejne slavnosti, preveč je bilo pojavov, ki so bili vse prej nego vzpodbudljivi za tako misel. Izstopilo je znatno število članov, deloma skupno, deloma pozneje posamič, pod ničevimi pretvezami. Najbolj obžalovano je pri tem, da so med odstopivšimi tudi starejši možje, ki so bili leta in leta priča blagega rodoljubnega delovanja v društvu in se naslanjali tolikokrat ob lepih čitalničnih veselicah, a so na prvo šuntarsko besedo obrnili društvu hrbet, čeravno ono ni za pičico stopilo z one poti, po kateri je od nekdaj hodilo. Menj je to zameriti mladim članom, ki dolge častne preteklosti društva ne poznajo. Silno nevšečno je pa za odbor, da med ostalimi udi se nahaja precejšnje število takih, ki svojih dolžnosti nasproti blagajni ne izpolnjujejo točno; brez teh bi društvo še vedno finančno dobro izhajalo. Da pa Čitalnica ni se morda preživela in postala nepotrebna, temu je dokaz že nje 40 letni obstanek. Brez agitacije in brez terorizma so se vedno omikanci izmed goriških Slovencev družili v njej, ki s svojo bralnico, dvorano in odrom tvori tako rekoč naš narodni dom, in ki ima v svojih čitajočih udih nekako trajno jedro, ob katerem se po okolščinah razvija bolj ali manj živahno društveno življenje. Ni pa dvombe da se bode vedno našlo še zadostno število značajnih in razsodnih mož, ki bodo se radi družili v kroga čitalničnih članov.

Spomnivši se potem še s primernimi besedami tekem leta umrlih članov dr. Nik. Tonkli-ja, dr. J. Pavlice in vikarja Guzelja, kojih spomin so pričujoči častili s tem, da so se vzdignili s sedežev, podal je predsednik besedo g. Mercini v prečitane poročila odsotnega tainika M. Klavžarja in za tem blagajniku, g. nadsvetniku Pirjevcu.

Prvo poročilo je naštevalo vse društvene priredbe in druge ukrepe odborove med društvenim letom, v drugem je bilo natanko obrazloženo društveno gospodarstvo, in konečna bilanca: zbor je obe poročili odobrili in živahno pritegnil predsednikovi zahvali odstopajočemu blagajniku na požrtvalnem trudu v prid društvu gospodarsstvu. Odobrili se je potem še proračun, in sprejel od gosp. Mercine stavljeni predlog, da Čitalnica pristopi novo ustanovljeni „zvezi pevskih društev v Ljubljani“, ki glasom svojih pravil ne sprejema le izključno pevska, ampak tudi druga društva, ki imajo gojitev petja v svojem programu. V odbor bili so voljeni dosedanjí odborniki, izvemši prof. Berbuča, nadsv. Pirjevca in gosp. Ludv. Premrou, ki so radi mnogih drugih poslov volitev odklonili, na njih mesto so izvoljeni g. Svetko Premrou blagajnikom, g. Vlad. Premrou tajnikom in g. Srečko Kovačič sorediteljem plesnih zabav.

Zaupni shod učiteljstva goriško-gradliščanske dežele, ki se je vršil v nedeljo popoldne v gledališki dvorani v Gorici, je bil prav dobro obiskan. Izmed deželnih poslancev so se ga udeležili gg. Berbuč, dr. Luzzatto in dr. Tuma. Tudi govorili so ti trije poslanci. Najbolj po godu je bil učiteljem govor dr. Tume. Priznavali so sicer vsi, da so zahteve učiteljev po zboljšanju njih gmotnega stanja opravičene; ali vprašanje, kje dobiti vere za to zboljšanje po mnenju poslanca Berbuča, ni še rešeno, dočim se dr. Tuma za to vprašanje prav nič ne zmeni, ampak naravnost zahteva, da se učiteljem dohodki zvišajo, ne da bi najmanj omenil, kako in kje denar dobiti za tako zvišanje. Navaden človek misli vedno tako le: Ako hočem kaj plačati, treba da tudi imam s čim plačati, treba, da imam denar pri rokah. Dr. Tuma, ki ni navaden človek, pa pravi. Plača naj se, tudi če ni denara pri rokah. Ta mož

zna najbrže coprati. Pa pustimo na stran šalo. Mi smo tudi tega mnenja, da je neobhodno potrebno, da se ljudskim učiteljem zboljša gmotno stanje, ako se je spoznalo za potrebno, storiti to pri drugih stanovih. In s to mislijo se morajo sprijazniti vsi odločilni činitelji. Ali že koj na tem mestu poudarjamo, da poleg deželnih činiteljev so tudi državni činitelji poklicani, da se začno s tem vprašanjem resno pečati ter da je tudi rešijo v najkrajšem času. Država si je namreč pridržala vse polno in celo glavnih pravic nad ljudsko šolo in ima od nje v prvi vrsti koristi. Če pa ima država te pravice in če jej je šola v korist, zakaj naj bi ne imela tudi dolžnosti? Sicer pa kaže vse, da se je začela država teh svojih dolžnosti tudi že zavedati. Skrbeti bi bilo torej za to, da se državo prej ko prej privede do tega, da svoje dolžnosti, katerih se zaveda, tudi izpolni.

En milijon. — Dosegli smo ga tudi mi. V času splošnega napredka ni drugače mogoče. „En milijon punc“ je paradiral lansko zimo na vabilu k neki zabavi. „En milijon kron“ paradira letos v deželnem proračunu. 674.875 kron je zadostovalo deželnemu zalogu za leto 1900; 995.100 K je potreboval za leto 1901; 981.124 K za l. 1902; a za leto 1903 zahteva že 1.100.351 K. In pri tem ostanemo: nazaj ne pojdemo, pač pa naprej. Kletu dobimo v proračun novih 45.000 K za obresti od tistega milijona (1.000.000 K, katerega je vzel deželni odbor na posodo, da bo zidal deželno norišnico. Kak izreden slučaj: milijon pa norišnica! Pa še pravijo, da ne bo zadostoval, da bo treba vsaj še četr, če ne pol milijona samo za stavbo in opravo. Kje je pa rešija? In da ne napredujemo! Potem pa še zvišanje učiteljskih plač, ki je neobhodno potrebno, kakor trdi dr. Tuma! Kam pridemo? Menda ne ostanemo dolgo pri enem milijonu, marveč pridemo kmalu na dva. Ali kdo bo plačeval! kje naj se vzame denar!!

Vogerska grajščina. — Kakor smo že omenili je kupil I. Naglos, zagrizen Italijanaš iz Kormina obširno posestvo grofa Coronini-Kronberg na Vogerskem za 260.000 K. To posestvo obdelujejo kmetje in sicer rod za rodom tako, da se čutijo na njem popolnoma udomačene. Ko so torej izvedli, da misli grof prodati posestvo, porodila se je v njih popolnoma naravna želja, da bi to posestvo, ako le mogoče ostalo v njih rokah. Ker so vedeli, da sami brez druge pomoči, ne bi mogli doseči tega namena obrnili so se do oseb v katere so imeli zaupanje ter jih prosili pomoči. In res je prišlo tako daleč, da se je „Centralna posojilnica“ začela za to v narodno gospodarskem oziru jako važno zadevo zanimati. In je bila tudi pripravna omenjeno posestvo za kmete kupiti, ako bi bil grof vsprejel njene pogoje. „Centralna posojilnica“ pa ni imela tu nobenega drugega namena nego posestvo kupiti za dosedanje kmete. „Centralna posojilnica“ ni hotela torej nič drugega, nego poskrbeti za to, da ostane posestvo v domačih rokah ter, da se ga ne polasti, kak ptujec, kar se je žal zgodilo. Ako bi torej „Centralna posojilnica“ kupila grofovo posestvo na Vogerskem, razdelili bi si je kmetje med seboj, ter povrnil „Centralni posojilnici“ le ono svoto, katero bi bila dala za posestvo s stroški vred, kar se samo ob sebi razume. V ta namen in da se s kmeti dogovoré podali so se nekega dne na Vogersko predsednik „Centralne posojilnice“ dr. Gregorčič ter odborniki gg. Terkuč in Šfiligoj. Poklicali so k sebi nekatere zastopnike kmetov z Vogerskega, iz Prvačine in iz Šempasa in z njimi so se dogovarjali, kaj in kako, za slučaj, ako bi grof vzprejel pogoje katere bi mu ponudila „Centralna posojilnica“. Pa grofu so pogoji, katere mu je ponudil Naglos bolj ugajali, nego oni „Centralne posojilnice“ in tako je prišlo do tega, da je postal Naglos lastnik imetja na Vogerskem. Mi bi o tej zadevi prav nič ne pisali, ako bi „Soča“ tudi pri tej priliki ne pokazala posebne ljubezni do slovenskega kmeta, „Soča“ je namreč vsa iz sebe od veselja, da niso slovenski kmetje prišli do tega posestva in da je dobil v roke zagrizen Italijan Naglos. Ni nam treba poudarjati, da išče Naglos pri tej kupčiji svoj dobiček. On bo brez dvoma kupljeno posestvo parceliral in na drobno prodajal. Kmetje pa bodo morali posamezne parcele veliko dražje plačati, kakor bi plačali, ako bi bila „Centralna posojilnica“ v njih imenu kupila omenjeno posestvo, kajti dobiček, katerega bo dobil pri tej kupčiji Naglos, ostal bi njim samim. In da se ni to zgodilo, ampak, da pride do dobička namesto slovenskega kmeta zagrizen Italijan Naglos, nad tem se veseli „Soča“. Da bi pa to nesramno škodoljnost pokrila z lažilberalnim plaščem izmislila si je „Soča“ bajko o jezuitih,

čes, da so stali za vso to akcijo „Centralne posojilnice“ jezuitje za katere se je nameravala kupiti Vogerska grajščina. Da je vse to navadna laž znane propalnice ki piše v „Sočo“ o tem se prepriča vsakdo lahko, ako popraša one kmete, ki so bili pri dogovoru na Vogerskem, ko so prišli tje, kakor smo že poprej omenili zastopniki „Centralne posojilnice“. O tem se nam ne zdi potrebno torej spregovoriti niti besedice več. Pa pribijemo zopet ta slučaj, da vidi naše ljudstvo kako izdajalsko vlogo je začela „Soča“ igrati med goriškimi Slovenci. Zato je pa tudi dolžnost vsakega poštenega rodoljuba, delati na to, da se ta grda zalega prej ko prej zatire.

Vožnja na Vipavski železnici.

— Nekdo nam piše: dne 18. t. m. sem se peljal po Vip. žel. s predpoldanskim vlakom do Dornberga. Ko sem se pa hotel vrniti v Gorico s popoldanskim vlakom, prišel sem na Dornberški kolodvor h kratu z vlakom. Ker nisem imel še voznega listka podam se naglo h kasi da bi si priskrbel listek. Toda pri kasi ne najdem nikoga. Zato se obrnem do sprevodnika ter mu povem, da nimam listka. Sprevodnik mi pa reče, da me brez listka ne pusti na vlak. Ker sem pa moral priti še tisti večer v Gorico, rekel sem sprevodniku da se hočem peljati na vsak način, tudi če plačam dvakratno vožno ceno. K temu naj pripomnim, da sem se po drugih železnicah že mnogo vozil i povsod sem prišel do listka celo v zadnjem hipu. Zakaj so torej pri Vip. žel. tako strogi in zakaj ni na kakem mestu naznanjeno, do kdaj je čas, da si vsakdo priskrbi vozni listek.

Opomba uredn.: po našem mnenju moral bi imeti vsakdo na kolodvorih kjer je eden sam uradnik, listek v rokah že pred dohodom vlaka, kajti, ko pride vlak na kolodvor, opraviti ima uradnik z vlakom in ne more takrai opravljati tudi drugih opravil.

Volltev starašinstva v Šempasu.

— Dne 18. 19. in 20. decembra t. l. so se vršile volitve. Po krajnih in osebnih razmerah je nastopilo več strank. Stranka „Sloge“ si je prizadevala može mirne in značajne spravi v starešinstvo. Toda proti tej stranki so se zedinili izmej črnih najbolj črni s stranko „Soče“. Vspheh te nenaravne zveze je bil ta, da so bili izvoljeni nekateri pristaši „Soče“, velika večina pa izmej stranke najbolj črnih, kateri bodo še vse korenitejše nastopili proti napredni stranki. Veselje naprednih, ki se zdaj pojavlja, se bode kmalu ohladilo. Občina Šempas nikakor ni padla v roke naprednjakov; ampak vodstvo občine ostane v rokah nasprotnikov napredne stranke in „Soče“. Sprememba v osehah je precejšnja, a glede nazorov se bo občino vladala popolnoma v narodno-katoliškem smislu.

Državne mitnice se odpravijo v noči od 31. decembra na 1. januarja.

Bankovel po 1000 K. — Dne 2. januarja 1903 pridejo v promet novi bankovci po 1000 K. Stari bankovci po 1000 gl. pa se prično devati iz prometa.

Samega sebe okradel?! — V Trziču je bilo urarju Ažmanu ukradenega blaga iz prodajalnice za 3300 K. Tat je prišel v prodajalnico skozi okno, šel je pa iz prodajalnice skozi vrata. Ker pa nista bili ključavnici na oknu in na vratih prav nič poškodovani, padel je sum na Ažmana, da se je samega sebe okradel. Zato so ga deli pod ključ. Ažman se je namreč pred kratkem časom zavaroval zoper škodo po tatvini za 10.000 K. Ta zadeva je seveda sum proti Ažmanu povečala. Ažman je znan kot strasten agitator narodno-napredne stranke.

Ne toliko zvit tat, kot nepreviden okradenec. — V petek popoldne je prišel v neko mirodilnico v Trstu človek, ki je bil jako slabo oblečen. V mirodilnici ni bilo takrat nobene druge osebe nego poslovođa sam. Tega poprosi prišlec, da mu dovoli, da si sme popraviti nekoliko hlače. Poslovođa, dober človek, ugodí drage volje tej prošnji ter reče prišlecu naj stopi za neko zagrinjalo v kotu prodajalnice, kjer je stala tudi pisalna miza. V tem hipu pa vstopi v mirodilnico še neki drugi človek tudi bolj slabo oblečen. Ta vpraša poslovođa po nekem zdravilu. Ko mu pa poslovođa reče, da takega zdravila nima, ter, da se isto dobiva le v lekarnah, zahteva drugi prišlec neki čaj. Poslovođa se na to poda v stranski prostor mirodilnice in prinese zahtevani čaj. Med tem časom pa si je prvi prišlec že popravil hlače in se zahvalivši poslovođji za skazano mu ljubav, odstranil iz mirodilnice. Na to se poda poslovođa k pisalni mizi, kjer si je prvi prišlec popravil hlače. Pa kaj zapazi?! Iz odprte miznice zginila je ko-

siterjeva škatljica, v kateri je bilo shranjenih 230 kron

Vodovodna cev počila. — V soboto zjutraj je počila na Greti pri Trstu glavna cev Avreziškega vodovoda. Vsled tega je ostalo mesto od 8 ure naprej do večera skoro brez vode.

Povodnji. — Po hudem mrazu, ki je trajal na Dunaju več dnij, je začelo na Dunaju in okolici strašno liti. Istotako se poroča o hudih nalivih tudi z Ogerskega in Hrvaškega. Reke silno naraščajo in bati se je, da nepreokračí voda obrežje od hipa do hipa. Velikanska je sprememba temperature. V Zagrebu n. pr. so imeli v petek 10° pod ničlo, že v soboto pa 8° nad ničlo.

Občinska uprava v ženskih rokah.

— V okraju Ribinsk je mala občina Nikolskojev. Može te občine so skoro celo leto deloma v Petrogradu, deloma pa v Moskvi, kjer si na razne načine služijo kruha. Doma so same ženske, ki opravljajo vsa kmetijska dela. Poleg tega se nahaja v njih rokah tudi občinska uprava. Občinska uprava, pravijo, da je v najboljšem redu. Ženske se vestno udeležujejo sej občinskega upravnega sveta.

Krupp-ov testament.

— Krupp je zapustil v svojem testamentu vsaki delavski družini Altenhofenskih tovarn po 1000 mark. Vsak delavec udovec dobi 1000 mark; vsaka udova pa 500 mark.

Humbert-ova družina aretirana.

— Sleparsko družino Humbert, ki je ogoljufala razne banke, družine in tvrdke za več nego 100.000.000 frankov in katero so zasledovali po celem svetu, po zemlji in po morju zasačili in aretirali so dne 20. t. m. v Madridu na Španjskem.

Posebne vrste hoteli.

— V Santa Cruz v Kaliforniji je eleganten hotel nastanjen v starih drevesih. Vsako teh dreves ima obseg 12 čevljev. V Eisenbergu v Svici je neki hotel tisoč čevljev nad zemljo. Osem velikih balonov drži v zraku celo stavbo, v kateri lahko prebiva dvajset gostov. Poseben balon vozi goste v ta hotel, iz katerega je posebno krasen razgled. Pri Perdunu ob južnem morskem obrežju na Francoskem imajo podmorski hotel, ki je iz železa. Gostilniške sobe so obdane od stekla, skozi katero gostje lahko gledajo življenje v morju.

Listnica uredništva.

— G. dopisniku iz „Vipavske doline“: Dopis priobčimo prihodnjič. Hvala in vesele praznike ter srečno novo leto!

Za družbo svetega Cirila in Metoda.

— Ob veliki skupščini v Ilirski Bistrici, 7. avgusta t. l. smo Vam Slovincem povedali, da z našo družbo ni slabo: saj Vam svojega ugodnega stanja prikrivati nismo v štanu. Celo dosti dobro je bilo družbi takrat glede na mali narod, ki jo mora oskrbovati. A od tistega dne so minuli 4 meseci; vsak mesec pa nam provzroča stroškov povprečno 2600 K. Zato porabimo le prezgodaj svote, kojih nam donajajo razni Vaši sestanki ali razne naše nabirateljice in nabiratelji med narodom. — Veselje, da bi nam bile nesle, nad mero, pa tudi sploh ni bilo to dolgo dobo skoraj nikakih. — Le samo naša šolska mladež se je bila dvignila tekem svojih velikih počitnic ter je igrala nam v prid tu in tam po slovenski zemlji donajajoč nam tem potom mesto Vaših velikih — vsaj svojih malih prispevkov. Mladina — ki se s podobnostimi izobrazuje neverjetnim načinom — Vam je odraščenejšim s to svojo domorodno vnemo prižgala bila tudi v skrbi za našo družbo prav pravo luč-predsvetilk.

Zato nam gre to prilično resnoben glas preko slovenskega naroda povdarjajoč to vtemeljeno resnico: da smo se začeli bati za družbo.

Vi pa, Slovenci, ob taki naši bojazni — kakor Vam drago. Če hočete, da vstavi družba svoje delovanje — to Vaš prav; a mi dobivamo danes in bodemo za vso prihodnost družih nazorov — to naš prav!

Ko smo Vam s pričujočim naslikali resnico in smo teh nazorov, da Vam je vendar mar naše družbe, prosimo: prekosite od slej č. dame in gospodje, dekleta in mladeniči drug drugzega, družbi-nemu domu darov nabirajoč in shodov — takih ali takih — prirejajoč.

V Čehih ga ni niti sestanka niti sestanka, da ne bi šla pušica na okrog ter bi se ne metalo v njo malo ali veliko za ondotno družbo Sv. Cirila in Metoda, t. j. za „Osrednjo Matico“. Češki narod drži „Osrednjo Matico“ po konci. Saj se pa s takim običajnim nabiranjem tudi nikdo ne nadejuje. Noviči zadostuje, ki ga posameznik daruje. Dober noviči, če ni fo-

rinta. Tudi iz novčičev postanejo tisočaki. Tako je v Čehih pravilo — in taka je pri Slovencih izjema — Da bi vsak Mohorijan daroval v nas le samo novčič, kaki nam dohodki! Nam eden novčič v prid — Vam pa, koliko Vam jih gre dan za dnem v dim — morda v neprid.

Vsak Vaš praznik naj bi Vam bil družbin praznik; vsak Vaš sestanek ob enem družbin sestank; vsaka veselica družbina veselica Veselim in žalostnim prilikam oblažilo naj bi Vam bil tak Vaš naši družbi namenjeni dar.

Zrno do zrna pogača; kamen do kamena palača.

Mi ne prosimo zastonj; a tudi delali ne bi radi — oprostite nam odkritosrčnim — tudi delali ne bi radi zastonj.

Poglejte v naše šole — vabimo Vas — in videli bode, kako se v njih uč. Vabimo Vas, posebno uč. dame v Trst, v Velikovec, na Muto, v Maribor, v Celje, v Tržič, na Goriško — povsod tie, kamor sega Vaša narodna podpora. Ne bojimo se namreč glede dobrotivosti naših šol in naših učnih moči nobenega tekmo vanja na slovenski zemlji. — In to hoče nekaj reči ob priznani dobrem slovenskem učitelstvu in dobrih slovenskih šolah. — Nekateri merodajne dame in gospodje so v tej ali drugi navedenih šol že bili in se niso mogli o njej dosti nahvaliti. — A pridite vsi! (Dalje pride).

Loterijske številke.

19. decembra.

Dunaj 53 64 26 89 57
Grac 8 75 11 23 49

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Šolskega doma“.

„Kinematograf“

predstave gibajočih se slik vršile se bodo odslej vsaki dan v fotografskem ateljeu A. Jerkiča v Gorici, gosposka ulica št. 7. II nadstropje in sicer:

Ob 1/5 uri za učence in učenke; ob 6 1/2 uri za vojake in gospode; ob 8 uri za občinstvo sploh.

Vstopnina: I razred 25 kr. II razred 15 kr. Otroci pod 10 let in učenci 10 kr. — Program je jako zanimiv in provzroča mnogo smeha.

Vsaki petek predstavljajo se podobe o življenju Kristusovem od rojstva do vnebohoda. Med odmori svira gramofon največje vrste.

S poštovanjem

Ant. Jerkič.

Razpis tajnikove službe.

V občini Biljana v Brdih je razpisana tajnikova služba z letno plačo 600 K. Prošnje je vložiti pri županstvu do 14. jan. 1903 in izkazilo sposobnosti za to službo v slovenskem jeziku. Zeli se tudi znanje kaj nemščine in italijanščine v govoru in pisavi.

Županstvo v Biljani

dne 10. decembra 1902.

Šfiligoj, župan.

Pisarniške in šolske potreščine, raznovrstni papirnati stvori

po najnižjih konkurenčnih cenah:
Molitvene knjige . . . od — 24 v navgor
Žepni nožiči — 50 „
Mošnički za denar . . . — 20 „
Tobačnice in smodnice . . — 80 „
Zavitki, kuverte 100 . . — 50 „
Papir: pisemski 100 pol . . — 60 „
„ uraden bel 1000 pol . . 6 — „
„ za maslo ovijati kilo . . 140 „
„ za cigarete 100 snop . . 220 „
Posetnice s tiskom 100 . . 120 „
Tiskovine za duhovnije in županije po ceni „Narodne tiskarne“ v Gorici. — P. s. Za povoljno postrežbo treba v naročilu navesti približno ceno. Itd. itd.

V Gorici G. LIKAR,
sredi Semenške ulice proti Placuti 10.

Zahvala.

Veže me dolžnost zahvaliti se čislani vzajemni zavarovalnici za življenje „Janus“ na Dunaju, ker mi je hitro in točno vgotovila in izplačala zavarovalnino glavnico K 4000 in obresti, katere je moj ranjki soprog Peter Šavli zavaroval s polico št. 83843 leta 1896 in s polico št. 87011 leta 1897 vsakokrat po K 2000.

V Čepovanu, 15. dec. 1902.

Katarina Šavli.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8

priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
istarskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerno. Postrežba poštena.

Anton Kuštrin

Gosposki ulici h. št. 25,

(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Miljsvele prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mлина v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih najmanje po 5 Kg. na vse kraje.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznicu

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniji,

izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini in učencem srednjih in ljudskih šol za obilna naročila.

Prodajalnica jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevga mлина v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goršice (Senf.) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove užgalice. — V zalogi se dobé tudi testenine tvrdke Žnidaršič & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

trgovec v Semenški ulici h. št. 1.
(v lastni hiši.)

Za godove, praznike

in novo leto!

Razglednice so prišle tako v navado in se dobe tako krasne, da se jih vsak z zanimanjem poslučuje. So pa tako cené, da se je čuditi, kako je mogoče tako umetne izdelke napravljati za malo vin.

Veliko zalogo

najrazličnejših in najkrasnejših razglednic s cveticami, raznimi podobami, posebno božičnimi, novoletnimi in šalivimi s slovenskim besedilom itd. 100 komadov od 3 krone navzgor; ali pa 100 vsaka druge vrste in druge cene 7 K, ima

v Gorici Semenška ulica št. 10

G. LIKAR.

Zakaj tako ceno?

Ker le proti gotovemu plačilu pošiljam, zato imam majhne stroške in nikake zgube pri kupčiji. Ponujam tedaj z reelnim 5-letnim jamstvom

Singer-šivalne stroje

v vzorni sestavi in izpeljavi po en gros' cenah: Štev. 442 Singer-šivalne stroje močne vrste, gonilne z nogo, zaklepni pokrov, res praktična novost priljubljen družinski šivalni stroj za K 49 (štacunska cena K 90). Orig.-Ringschiff-šivalni stroj v olišpani opravi z vso pripravo in pokrovom, največja gotovost in ročnost v šivanji, torej je posebno pripraven stroj za obrtnike, edino za K 77 (štacunska cena K 150). Prodaja s 5-letnim gotovim poročtvom proti nakupu K 14 in ostanek s poštnim povzetjem. — Cenik šival. strojev brezplačno. — Neslov: M. Rundbakin, Dunaj, IX/1, Berggasse št. 3/32a.

„Centralna posojilnica“

v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, sprejema hranilne vloge, katere obrestuje po 4% polumesečno; nevzdignene obresti pripisuje konec leta h glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Daje posojila udom na osebni kredit po 5% in na vknjižbo po 5 1/2%.

Sprejema člane z glavnimi deleži po 200 K in z opravnimi deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru. Za naganje in vračanje so na razpolago položnice c. kr. pošne hranilnice, tako da je mogoče poslati denar brez poštnih stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12. ure zjutraj in ob ponedeljkih in četrčkih tudi popoldne od 2—4 v ulici Vetturini 9.

Čebelno-voščene sveče

kilg. po 4-90 K

Za pristnost jamčim z 2000 K

Priporočam se prečastiti duhovščini, slavnemu p. n. občinstvu. Sveče za pogrebe po zelo nizki ceni. Velika zaloga među pitanec in navadni po zelo nizki ceni. Z odličnim spoštovanjem

J. KOPAČ,

svečar v Gorici, ulica sv. Antona.

Peter Drašček,

trgovec jedilnega blaga v Gorici,
Stolna ulica št. 2.

Priporoča se p. n. občinstvu v Gorici in z dežele. Prodaja kavino primeso, sladkor, milo, slanino, riž, maslo surovo in kuhano, olje, moko iz Majdičevih mlinov in vse jestvine.

Zaloga žveplenk
sv. Cirila in Metoda.

Fani Drašček,

zaloga šivalnih strojev v Gorici
Stolna ulica št. 2.

Prodaja stroje tudi na tedenske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše, kakovosti Priporoča se slav. občinstvu.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva, rakev (trug), vinskih posod, stiskalnice za vino in sadje vsake velikosti, kakor tudi kratkočasnih iger slovenskih „Marijanje“ t. j. ličnih in trpežnih miz iz trdega lesu, ki imajo znotraj tro- ali štiridelno kegljišče z vrtenci in kegljavno blagajno po najnovejši sestavi, za krčmarje, zasebnike itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica, priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, zagotavlja najhitrejšo postrežbo in jako nizke cene.

Za vsakega nekaj!!

dobi se v zalogi tvrdke

I. Zornik, — Gorica

Gosposka ulica št. 7,

prva in edina slovenska trgovina za modno blago.

Najboljše, največje in najcenejše skladišče vsakovrstnega perila, saj za hribolazce in kolesarje vsake velikosti, jopice za telovadce, krasnih kravat v vsakem slogu, nogavic, rokavic, životnikov (modercev), solčnikov, pihalk, dežnikov, blusen, spodnjih kril, divnih okras-kov za obleke, svil za obleke in bluse, vsih potrebščin za vzenje.

Priporočevalko najboljše kupovališče za g. šivilje in krojače.

Naročila za izdelovanje perila (za gospode), in modercev po vsakej meri in zahtevi izvršujejo se točno.

Naznanilo.

Znana in zelo obiskovana gostilna

„Tre amici“

v ulici Via Caserma se je preselila v Nunsko ulico (Via Monache) v prostore, kjer je bila dosedaj starodavna gostilna pri:

„Belem zajcu“

(„Al lepre bianco“)

Postrežba in jedila izvrstna; toči domača črna in bela vina, vse po zmernih cenah. Z gostilno so združena tudi prenočišča za goste in hlevi za žvino.

Za obilno udeležbo se priporoča udani

Ivan Krpan,

gostilničar.

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri popoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo. Ako padena dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemnik ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K., in četrtletno 2 K.
Prodaja se v Gorici v tabakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Veturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

V znamenju miru.....

Pravijo da v najhujši sili se ljudstev Bog usmili.....

V naših časih se res tako godi, da moramo želeti, da bi se narodov te zemlje »Bog usmili«, ker drugače utegne iti vse pod nič. Sebičnost posameznikov, družb, narodov in držav je priklopila že tako visoko, da tako posamezniki, kakor i narodi in države niso več varne življenja in obstanka pred svojimi vrstniki. Ako pogledamo kamor koli, povsodi vidimo razdrapanost, anarhijo in vse možne pojave razpadajoče človeške družbe — le miru ne vidimo nikjer, onega miru, ki je jedina podlaga in pogoj prave zadovoljnosti in sreče na zemlji. In zakaj in kako je do tega prišlo? Zakaj je na svetu tako kakor bi zares zliduh Lucifer hotel svet pogubiti v neukročenem sovražstvu do — Njega, ki hoče, da uživa človek miren in vesel darove njegovega lepega stvarjenja?

Zgodovina pripoveduje da pred tisoč in devetsto leti ni bilo nič bolje na svetu nego je danes: vojne so prepregale vzhod in zahod in razburjale ljudstva, bolezni in beda gnali sta v obup narode, a vsemu temu je bil kriv neugnani egoizem nekaternikov in neukročena strast. Ali zgodovina ne, da je bil tudi v oni dobi uzrok nemirom in nesreči oni element, katerega potomstvo razburja svet i v naših časih: element židovsko-germanski. Iz teh homatij pa je zaman iskal izhoda, zaman hrepenel po rešitvi oni boljši del tedanjih ljudstev, ki se je le s težko branil pred nadležnostjo in pohotnostjo nikdar ukročenih sosedov. Ali glej, ravno sredi onega ljudstva, ki je samo o sebi rekalo in čegar potomstvo še danes o sebi bahato trdi: da je »izvoljeno ljudstvo«, zadonel je pred tisoč devetsto in dvemi leti glas iz nebesnih višav: »Slava Bogu na višavi in mir ljudem na zemlji, ki so blage volje!«

Kako značilno za zgodovino človeštva zares, da je baš iz srede židovskega rodu, t. j. onega rodu, pred katerem tudi v onih časih ni bilo miru na zemlji in iz katerega rodu je i takrat izviralo

vse zlo za narode, ki so prihajali z njim v dotiko, — da je baš iz srede tega rodu izšel On, ob čegar rojstvu v Betlehemske hlevu je zadonel glas nebeških zborov: »Mir ljudem na zemlji, ki so blage volje!« Ali ni bil ta glas ob enem resno svarilo božje »izvoljenemu« ljudstvu, da dá mir ljudem, ki so blage volje, t. j. ljudem, ki so tudi tedaj neprestano trpeli vsled neopisne sebičnosti in hujškarij židov? In glej! Oni nebeški žar, ki je ob rojstvu Izveličarjevem razseval po Betlehemijski noči, posijal je v temo človeških src in jim razsvetlil pot iz zemskih zmešnjav in zmot, — in oni čudoviti glas angeljskih zborov, ki je donel v sveti noči nad rojstvom Božjim, odmeval je v stotisočih ljudij, ki so bili blage volje ter jim pokazal pravi uzor in cilj človekov, po katerem mora hrepeneti, v doseg katerega mora posvetiti vse svoje življenje ako hoče, da zavladava vesoljna sreča in splošni mir na zemlji — uzor in cilj, ki stoji visoko nad zemsko materijo. Res, da je ta žar in ta glas zadel le srca blagih ljudij in res je, da so ostala istemu zaprtja skoro vsa židovska srca, ali resnica je tudi, da je pred zmagojočo silo v oni noči rojenega krščanstva se moral umakniti in utihniti židovski zmaj za dolga dolga stoletja....

Toda zdi se, kakor da ta zmaj ni bil še smrtno zadet, — zdi se, da glava kači Luciferju še ni bila popolnoma strta, kajti zopet jo je dvignil, zopet si je izlizal rano in zopet sika svoj strup na one ljudi, ki so — blage volje. Sovražstvo, ki je z maju kipelo v črnem srcu vsa pretekla stoletja zmagojočega krščanstva, pa je našlo še nova sredstva. Sam preslab, da bi se zmaščeval nad Kristom in njegovim ljudstvom, našel je Lucifer — Lutru moža, čegar delo naj bi izpolnilo delo židovstva: protestantizem, ta »politična vera« pangermanov naj bi bilo ono orožje, s katerim bi se v roki židovstva zadal smrten udarec krščanstvu.

Zares grozni so udarci, katere prizadevle to orožje v naših dneh ne le krščanstvu, marveč skoro celi človeški družbi, — pod temi udarci izkrvaveva in

sahne blagostanje milijonov in milijonov ter jih podjarmlja oblasti gorenjih deset tisoč, katere tvori židovsko-germanska kapitalistična oblast. Vsi narodi te zemlje čutijo danes nezno te težo te oblasti in ječijo pod njenim jarmom želeč rešitve.

Toda v največji sili se svojih ljudstev — Bog usmili. Pretrda dlan sovražnikov krščanstva vzbudila bode milijone k odločnemu upor. Sijajen vzgled o tem so nam baš dogodki iz zadnjih deželno-zborskih volitev na Dunaju kjer je danes na celi črti poraženo židovstvo in luteranstvo ter storjen s tem začetek združbejšim razmeram v že tako razpadli dunajski družbi.

Židovsko-luterska politična zveza razprostrla je svoje nad vse sebično pogubonosno delovanje po celem svetu. Vsi narodi so vznemirjeni po nastopanju te zveze, katere hoče iz pred ust vzeti zadnji grizljaj slehernemu, ki se ne more boriti proti njenemu orožju. Zveza hoče podjarmiti zlasti vse krščanske narode in jih usuzniti svoji volji. Zaradi tega je danes vse razburjeno, zaradi tega ni nikjer miru, nikjer bratoljubja, ker vsakdo skrbi le sam za se in gleda kako bi se otehl iz nevarnosti.

Ali tako ne more dalje, ako svet noče, da ne nastopi — katastrofa. Sreča in blagostanje je le v miru, a miru ni kjer vlada neomejena sebičnost, ako so najvišji uzori le pridobivanje zemskih blagov, hlepenje po osebnem dobičku.

Zaradi tega morajo baš krščanska ljudstva zopet visoko dvigniti svojo zastavo in v — znamenju miru izvojevati boj, ki jim ga vsiljuje sovražnik krščanstva in človečanstva.

Ko zadoni na sveti večer zopet glas neba po borni namilji: »Slava Bogu na višavi in mir ljudem na zemlji, ki so blage volje!« pretresla bode iz nova vsa krščanska srca mogočna zavest o dolžnostih, katere jim nalaga nauk sv. vere Onega čegar rojstvo slavijo ta večer. To so dolžnosti, da se vsi ljudje, ki so blage volje, odreko do zadnjega uplivom, ki jih širijo med narode hlapci z lige duha in se združijo v tem, da konečno popolnoma starejo glavo z maju. Ker še

le tedaj ko bode ležal zmaj protikršćanstva in sebičnosti popolnoma na tleh, še le tedaj zavladava na zemlji ona zadovoljnost, katere je izražena v nebeškem slavošpevu nad Betlehemom.

Tej zadači je pač vredno, da posvetijo svoje delo vsa blaga ljudstva te zemlje, in simbol temu delovanju mora poleg češćenja božjega rojstva biti v naših srcih Božični praznik vsemu krščanskemu svetu.

Deželni proračun za leto 1903.

Prva točka dnevnega reda včerajšnje najstje letošnje seje našega deželnega zbora je bil proračun deželnega zaloga naše poknežene grofovine goriško-gradiške za prihodnje leto 1903.

Vse potrebščine deželnega zaloga so razdeljene na trinajst poglavij, kar daje pomisliti onim, ki imajo trinajstico za nesrečno številko, pa tudi onim, ki nimajo te vere, ako primerijo ta proračun lanskemu in vidijo, za koliko je bil lanski manjši od letošnjega.

1. Prvo poglavje obsega potrebščino za deželni zbor, ki znaša 14.080 K, in sicer: potnine in dneve deželnim poslancem 8.500 K, nagrada hitropiscema 1000 K, troški za tisek 4500 K, razni troški 80 K.

2. Splošni upravni troški znašajo 85.080 K, in sicer: opravilnine članom deželnega odbora 24.400 K, deželno tajništvo 7.200 K, deželni stavbinski urad 10.590 K, deželno knjigovodstvo 24.690 K, deželna blagajna 4.600 K, deželna pisarna 14.200 K, nagrade in podpore 600 K, potni troški 2.000 K, uradne in pisarniške potrebščine 6.000 K, deželni zakonik in ukaznik 800 F.

3. Troški za deželne in nepremakljive znašajo 13.146 K, in sicer je 3.146 K rednih stroškov, ki se ponavljajo vsako leto, in 10.000 K izrednih, ki se ne ponavljajo. Med prve je všteti ekvivalent od deželnih poslopij, ki je predpisan za leto 1903 v znesku 2.749 K, med druge pa poprave v deželni palači in v vojaški bolnišnici, ki so preudarjene za navedeni znesek 10.000 K.

LISTEK.

Mesto rakve.... potico.

Božična povest. Spisal Seljanov.

Naši gorski ljudje so kakor ptice selivke: dokler leži v poletnem krasu ta divni planinski svet, se ti ne maknejo od svojega čarobnega rojstnega kraja, pa ako bi jim ponujal tudi mošnje zlatov. »Zlató«, ki se razliva od solnčnih žarkov od svetločih brdih in logéh, jim je dražje od bogastva celega sveta. Le kdor pozna lepoto naših krajev, tudi razume to globoko vkoreninjeno domoljube. Pa je tudi mnogo opravila v gorskem poletju okoli domov, katero drži možki svet doma. Ko pa je urejeno vse in opravljeno in ko pripiha prva jesenska sapa preko visokih brd in strmin, tedaj pa se odpravijo naši možakarji, te pravcate lastavice, kar v celi trumi na pot, — seveda ne na jug, marveč še bolj na sever, v še bolj mrzle kraje, v nekaj dni oddaljene rudokope. Ondi prebijejo, ako jim je sreča mila, da se jim ne pripeti kaj »človeškega« v kakem rovu, dolgo kimo mej rudarji ter pridno pošiljajo prihranjene novce domov za razne potrebe. Mei nanonem delavci, ki so

pod zemljo pa zamišljeni sanjajo o svetlih srečnih dnevih, ki jih čakajo v domovini, ko napoči topla pomlad. No, pa vse to je že znana stvar. Manj »znano« je seveda, koliko usod je združenih z življenjem teh »ptic selivk«, katerim pravimo »naši mili gorjani«...

V jeseni je bilo. Pred Mlakarjevo krčmo je stal trop začrnelih možakov, starejših in mlajših. Vsi so bili optnani za dolgo pot. Od planine doli je bril oster veter in opominjal na odhod. Okoli možakov so stale ženske in otroci, prve objokane, drugi premrlihi udov. To so bili »rudarji«, ki so se odpravljali od doma, od dragih svojcev v daljni svet.

»Pa kaj kmalu mi piši Jože«, reče Jeranova in poda roko svojemu možu.

»E, saj veš, Lenčka, da ti bom pisal koj, ko pridemo v kraj«.

»Pa, če mogoče, o Božiču da prideš, — vse ti pripravim; novo obleko dobiš za praznike in lepo potico spečem, da boš vesel«.

»Kaj bi ne bil vesel, — no, pa če Bog dá, se vidimo o Božiču!«

»Bog te obvaruj, — Bog vas ob-

Lenka in možaki so krenili strmo pot v goro, vrhu katere se potem zavije cesta dalje proti zelo oddaljeni prvi železniški postaji.

Lenki in drugim ostalim, ki so gledali za tem črnim tropom, pomikajočim se mož za možen v strmi hrib, se je zdelo, kakor da odhajajo v vojsko, v krvavi boj proti hudemu sovražniku. V resnici pa se niso mnogo motili, saj življenje rudarjevo ni mnogo drugače od vojakovega v vojni, ker tudi rudar zrè neprestano smrti v blede obličje...

Pretekli so trije meseci v rudokopu mej črnimi stenami v pošastnih rovih in predorih. Jednakomerno so spremljali udarce srcá možakov, obsojenih preživeti tri četrtine svojih dni pod zemljo, udarci ojštega orodja po trdem kamenju. Jeran in Raven sta delala skupaj na konci nepregledno dolgega predora. Čas sta si kratila s spomini na dom in z raznimi načrti za življenje; kajti bila sta oba še primerno mlada.

»Ali pojdeš o Božiču?« vpraša Raven tovariša.

»Skoro da pojdem. Saj veš, težko

Lenko sva se vedno rada imela in tudi zdaj ni bilo lahko ločiti se. Ali kaj se hoče! Tudi otroka me skrbita, — saj veš, ako je človek tak, da visi z vsako mišico svojega srca na njih, katere je pustil brez varstva daleč doma, — da pač komaj čaka....

»I no, saj to jaz razumem, tudi meni ni drugače, da« —.

»No, pa še ti pojdi, jo udariva skupaj, da bo krajša pot, kar pojdi, Jernej!«

»Ne morem, nikakor mi ne kaže. Pa ako greš ti, pozdravi pri nas in potem mi poveš, kako se imajo!«

»To pa vže storim, Jernej!«

»Posebno mi poglej, če je raztrgala tudi letos povodenj na moji senožeti!«

»E, ta vrazja voda! Saj pravim, ako bi vsi mi mogli prihraniti toliko skupaj, da bi sami uravnali to šmentano Brezdnico, — potem bi že še bilo«.

»Kar še ni, je še lahko; pa le dobro vse oglej, Jože!«

Od vseh, ki so odšli v jeseni, podal se je samo on, o Božiču v domovino,

4. Troški za poljedelstvo so proračunjeni na 72.124 K; med temi je 47.124 K rednih in 25.000 K izrednih troškov. Med prve spada 2.340 K stalne podpore kmetijski družbi, 39.404 K za vzdrževanje deželnih kmetijskih šol, 4.000 K za nasad ameriških trtnic in za potovalni pouk v kmetijstvu; med druge pa 5.000 K izredne podpore kmetijski družbi in 20.000 K za brezobrestna posojila trtorejcem.

5. Troški za javno varnost bodo znašali 46.162 K, namreč: za nastanitev orožnikov 17.512 K, za orožniško pripravo 1.400 K, potirni troški (šub) 20.000 K, za oskrbovanje pokorilcev 7.000 K, goriškemu gasilnemu društvu stalni prispevek 200 K.

6. Zdravstvo bo zahtevalo K 124.000, in sicer: troški za cepljenje koz 6.500 K, poduk v babištvo (podpore učencem) 1.200 K, podpore občinam za vodne naprave 10.000 K (4.000 K rednih, 6.000 K izrednih troškov).

7. Dobrodelni zavodi poberejo 311.172 K, in sicer: oskrbovanje blaznih 100.000 K, porodnice 3.500 K, oskrbovanje najdenčev 3.000 K, bolniški troški na račun dežele 3.000 K, na račun občin 200.000 K, stalni prispevek morskim kopeljem v Gradežu 800 K, stalni prispevek zavodu Franca Jožefa v Aleksandriji 500 K.

8. Troški za uk in vzgojo znašajo največ, namreč 319.151 K, med temi je 279.042 K rednih in 40.109 izrednih troškov. Med prve se štejejo: stalni prispevek mestu goriškemu za realno 1.000 K, deželniemu zavodu gluhonemov 1.200 K, goriškemu mestu za glasbeno šolo 1.050 K, za obrtne in obrtno-nadaljevalne šole 13.600 K, stipendiji in podpore učencem obrtnih šol 2.000 K, stipendije dijakom višjih šol 4.000 K, prispevki za cerkveno glasbo 554 K, deželni muzej 5.280 K, prispevek okrajnim šolskim zalogom 250.000 K. Izrednim troškom so prišteti: v pokritev primanjkljaja deželniemu zavodu gluhonemov 11.109 K, v pokritev primanjkljaja penzijskega zaloge za učitelje 17.000 K, morebitne nove podpore obrtno nadaljevalnim šolam 4.000 K; podpore študentom višjih šol 8.000 K.

9. Podpore za javna dela. V ta namen je odločenih 60.958 K rednih in 30.000 K izrednih troškov. Rednih troškov (že dovoljenih) je za ceste 9.100 K, za mostove 5.000 K, za urejevanje vod 46.858 K (11.200 K za Grajske in 35.000 K za Birso). Izredni trošek 30.000 K je namenjen za gradbo in popravilo cest, katere dovoli deželni zbor.

10. Vojaški stroški za pripravo so preudarjeni na 3.032 K.

11. Deželni dolg bo zahteval 82.357 K in sicer: razdolžitve deželnih posojil 7.600 K, obresti deželnih posojil 22.520 K, dohodarina od obresti in pri-

stojbina v kolekih 881 K, obresti starih domestikalnih obveznic 5.056 K, obresti nezaloženega deželnega dolga 29.000 K, razdovoljitve nezaloženega dež. dolga 17.300 K.

12. Razni troški bodo znašali 17.000 K, med temi 6.000 K za podpore, katere dovoli dež. zbor, in 2.000 K za pobiranje davščine na pivo v lastni režiji.

13. Pokojnine, provizije, milostnine in vzgojni prispevki bodo znašali 18.289 K.

Nasproti potrebščini v znesku K 1.100.351 K (983.242 K rednih in 117.109 K izrednih troškov) navaja deželni proračun pokritja 378.695 K, in sicer: obresti od deželnih obveznic (obligacij) 19.803 K, obresti od predplačil, ki se dajejo občinam, 3.500 K, obresti društva za namakanje tržiške ravani 19.120 K, najemščina od vojaške bolnišnice 5.480 K, dohodek deželne kmetijske šole 20.780 K, vračilo bolniških troškov od občin 200.000 K, upravni doneski zalogov, katere upravlja deželni odbor 4.899 K, povračilo potiranih stroškov od občin in drugih dežel 3.000 K, delež prebitka na osebni dohodarini 38.161 K, delež erarske davščine na opojne pijače 62.169 K, drugi razni dohodki 1.783 K.

Ako se primerijo s splošno potrebščino od 1.100.351 K dohodki v znesku 378.695 K, pokaže se primanjkljaja 721.656 K, kateri se pokrije z raznimi deželnimi nakladami in davščinami. V ta namen predlaga deželni odbor, naj se pobira d o k l a d a: 20% od zemljarine, ki da z ozirom na morebitne odpise okroglih 100.000 K; — 20% od hišarine in najmarine, ki da približno 105.000 K; — 30% od pridobnine, dohodarine in od večjih osebnih dohodkov, kar bi znalo vreči blizu 104.000 K; — 100% od državne užitnine vina, mošta in mesa, ki se računi na 392.000 K; — slednjič z deželno davščino 1 K 40 v od vsakega hektolitra na drobno potočenega piva, kar bi dalo 25.000 K. — Vse te naklade in davščine bi dale 726.000 K; tako bi imel deželni zalog še prebitka 4.344 K.

Žal, da ni pričakovati, da bi se naklade manjšale; marveč bati se je, da bodo še rastle; posebno če hoče deželni zalog zadostiti vsem zahtevam, ki se mu stavijo. Tu bi pač trebalo, da bi se deželi odprli novi viri dohodkov, da bi mogla zmagovati brez nevarnosti troške, katere že nosi ali kateri se ji še usilijo.

Politični pregled.

Sprememba v vojnem ministerstvu.

V soboto objavljeno cesarjevo lastnoročno pismo na bivšega vojnega ministra Krieghammerja naglašajo, da je imenovan nad 53 let aktivno služil v armadi, devet let pa vodil zelo odgovorno vojno upravo. Dobil je torej pravico do miru v svoji visoki starosti vsled česar cesar ustreza prošnji za upokojenje, zagotavlja-

„Saj bi že moral biti doma atek“, dahne Lenko otrokoma, pet let stari Jerici in sedemletnemu Jernejcu, ki sta sedela za mizo in poželjivo obračala poglede na potico. „Čudno se mi res zdi, da ga še ni; da bi ga Bog nebeški obvaroval vsake nesreče; ker mrz je res nocoj in pot tudi ni prav lahka čez plazove.“

In prešla je ura za uro, bilo je deset, najdajst po noči, — a njega od nikoder.

Ženi je postajalo nad vse tesno pri srcu in otroka, slutivša materino skrb in žalost, pričela sta jokati.

„Oh, kak sveti večer imamo!“ začne z nova tožiti Jeranka in pohaja pred hišo in gleda po mesečini v goro, da se ne čujejo tako znani koraki. „Morda se je tudi premislil in ga ne bo“, reče žena, ter odide v hišo, pa poklekne in začne moliti.

H kratu začuje pred hišo nenavaden hrup in človeško govorjenje; nekdo celo zakliče: „Lenka!“

V čudni slutnji plane pred duri in vidi vse črno ljudi.

„Le sem stopi, Lenka, — nekoga

joč ga vedne naklonjenosti. Z drugim pismom imenuje nj. Vel. fml. Pitreicha vojnim ministrom. Novi vojni minister fml. pl. Pitreich je rojen leta 1841 v Ljubljani in je na glasu kot jako dober poznavatelj vojaške uprave in visoko izobražen častnik. On je že delj časa prideljen generalnemu štabu na Dunaju in so raznotere reforme v naši vojski delo njegovega uma. To imenovanje je napravo splošno jako dober utis, dočim je užival njegov prednik baron Krieghammer jako malo simpatij celo v vojaških krogih.

Nižje-avstrijski deželni zbor.

V Nižje-avstrijskem deželnem zboru se je izvršila te dni volitev deželnega odbora. Nižje-avstrijski deželni odbor šteje šest odbornikov. V istem so dobili kršč. socialci pet mest. V deželnozbornske odseke so izvoljeni skoro izključno kršč. socialni poslanci.

Češko-nemška sprava.

Nemci so na češki elaborat že odgovorili. Njih odgovor se glasi, da se pogajanja med Čehi in Nemci nikakor ne morejo vršiti na podlagi češkega elaborata, Čehi odklanjajo ista pogajanja pa na podlagi nemškega elaborata. Oboji pa pravijo, da nimajo nič proti temu, da se pogajanja prične. Kdo naj razume to komedijo? In vendar poročajo listi, da ni dr. Körber še zdaj zgubil upanja, da bi se sprava ne dosegla, ter da je že določen čas, v katerem se imajo ta pogajanja pričeti in sicer na dan 5. januarja 1903.

Ogrski ministri na Dunaju.

Ogrski ministerski predsednik pl. Szell in finančni minister Lukacs sta prišla v soboto na Dunaj. To potovanje se stavi v zvezo z domnevanjem, da se nagodbena pogajanja med obema državama polovicama še te dni dovrše.

Vinska klavzula v Ogrskem drž. zboru.

V soboto je ministerski predsednik pl. Szell odgovoril na neko interpelacijo glede odprave vinske klavzule. Rekel je, da hoče vlada odločno varovati koristi Ogrskih vinogradnikov. Zaradi tega odpove Italiji vinsko klavzulo še pred novim letom. Naprosila bo ministra za zunanje zadeve grofa Goluchovskega, da vkrene vse potrebno v tem pogledu. Ogrski ministerski predsednik je nadalje rekel, da se nadeja, da ostanejo odnosi med Ogrsko vlado in Italijo še nadalje dobri, da se posreči skleniti nove trgovinske pogodbe tudi, ako se v njih ne bode nahajala vinska klavzula.

Črnogorska knežinja v Rimu.

Črnogorska knežinja Milena se je podala v Rim na obisk svoje hčere Helene.

Reforme v Črnogori.

Črnogorski knez Nikita je o priliki svojega godu pričel višjih dostojanstvenikov ter vpričo ruskega, srbskega in bolgarskega zastopnika napovedal nove reforme za Črnogoro. Vsa uprava Črnogore se prevestri na podlagi modernih upravnih principov.

Dogodki v Venezueli.

Po zadnjih poročilih se bode razpor med Venezuelo od jedne, in med Anglijo, Nemčijo in Italijo od druge strani poravnal vendar le najbrže mirnim potom.

Vlada Združenih držav v Ameriki je na Castrovo prošnjo prevzela posredovanje in upati je, da se ji posreči vso stvar mirnim potom poravnati.

prav tvoj Jože bo. Gori v plaz je ležal, ko smo šli k polnočnici.“

„O križani Ježeš, ali je Jože, ali je mrtev?“ vlikne vsa obupana žena in se zgrudi ob truplu svojega moža, kliče:

„Jože, Jože, vstani, zbudi se, ali so te ubili? ali ne čuješ?“

„Mrtev bo!“ se začuje na okrog, gotovo je zmrazil utrujen od pota; kar po gospoda pošljimo. Uboga žena, kak sveti večer bode imela!“

„Nesimo ga v hišo in poskusimo, ako je še pomoč!“ rekli so drugi.

In nesli so ga v hišo, drgnili s snegom in slamo ter poskusili vse, kar se je dalo storiti in česar so bili ljudje že vajeni.

In zares, čudo, — trud ni bil zastonj, — mož še ni bil izgubljen, odprl je oči in jel se polagoma gibati.

„O, Bog bodi zahvaljen!“ molila je žena, srečna in vesela, da se je tako obrnilo.

„No, zdaj ti ga lahko pustimo, Lenka; le dobro ga skrbi!“ reko sosedje in odidejo k polnočnici.

Domače in razne novice.

Našim p. n. gospodom naročnikom. — Bližamo se koncu leta. Mnogo gg. naročnikov je že storilo svojo dolžnost poravnavši naročnino, za kar se jim tem potom hvaležno zahvaljujemo. Pri pregledovanju naših knjig smo pa našli, da je še dosti onih, ki so zaostali z naročnino za tekoče leto in celo še za prejšnja leta. Te torej uljudno prosimo, da se nas vendar že enkrat spomnijo, ter kmalu zaostalo poravnajo. Komur ni mogoče vse h kratu plačati, pošlje naj vsaj nekaj na račun, in ostanek prej ko mogoče. O tej priliki prosimo tudi naše prijatelje in somišljenike, da našemu listu pridobivajo novih naročnikov, katerega cena ostane tudi v bodoče za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krone in četrto leta 2 kroni.

Osebnost. — Ravnatelj c. kr. drž. viš. realke v Trstu, šolski svetnik gosp. Just Hendrych je pomaknen v VI. činovni razred.

Umrla je v Idriji po dolgi bolezni gospa Franja Korsič roj. Znidarčič so-proga g. rudniškega svetnika Korsiča. N. v m. p.

Deželni zbor goriški. — Včeraj popoldne ob 5. uri je bila napovedana seja dež. zbora, ki je pričela pa še le ob 6. uri. Natančnejše poročilo o tej seji smo morali zaradi pomanjkanja časa in prostora odložiti za prihodnjo številko. Danes naj omenimo le da se je nahajala med raznimi spisi, ki so došli dež. zboru tudi prošnja okr. sodišča, s katero se prosi, da bi se smelo proti poslancu dr. Tumi kazensko postopati. Proti dr. Tumi je namreč vložena ovadba pri tuk. drž. pravdnistvu, v kateri se ga dolži goljufije in krive prisege.

Za „Šolski Dom“ prejelo upravnistvo „Gorice“: bl. g. Karol Skubin v Korminu 5 K; preč. g. Kodre Ivan, župnik v Sv. Križu 20 K (ravno toliko za „Alojzijevešče“); preč. g. Jožef Skočir, dekan v Devinu 10 K; bl. g. Josip Valentinčič, pekovski mojster v Gorici 4 K; preč. g. Ivan Rojce, kurat v Biljah 10 K. Srčna hvala!

Za božlénico v „Šolskem Domu“ je šol. vodstvo nadalje prijelo darove od č. gg. Fr. Jeronkov 5 K; Klančič župan v Podgori 5 K; Aml. Goljevčec 10 K; Jos. Kutin trg. 2 K; Jos. Mušič 1 K; Anton Breščak trg. 5 zimskih robcov. Dr. Piki 5 K; Dr. Tuma 10 K; „Krojaška zadruga“ 10 K; J. Zornik, trg. 5 K; Drufovka 5 K; Koren trg. 5 K; J. Kopac svečar 5 K; prof. Novak 2 K; Dr. Oswald 1 K; prof. A. Šantel 2 K; Ant. Jerkič fotograf. 5 K; Dr. Treo 20 K; Jakončič, dež. posl. 10 K; g. Ivanka Gabrščekova 5 K; g. Mici Jegličeva 4 K; Rutar, sod. svet. 3 K; Poniž, učitelj 10 K; Plohl svet. 2 K; prof. Žilič 4 K; A. Rudež učit. v gluhonemnici 2 K; Mtl. Berlot, učit. 1 K; presv. g. knez nadškof And. Jordan 10 K; Dr. Pavlica 10 K; gospa Strekelj 10 K; Dr. Franko 20 K; g. dr. Rojčeva 6 K; dr. Gutmann 4 K; mons. Kofol 4 K; mons. Sedej 2 K 40 v.; škof. kap. Ličen 3 K; Ant. Komjanec v Pevni 2 K; Saunig & Dekleva 4 K; Preč. g. Ivan Rojce, kurat 2 K. — Hvala!

Za božlénico v Podgori so darovali sledeči gg. Katarina Fogar 10 K; Nina Kazafura 2 K; Alojzija Modolo 2 K; Franjo Ferfila 5 K; knez nadškof Jordan 20 K; Dr. Pavlica 5 K; Dr. Sedej 2 K;

nezavesten v samoti, ker previdnost je hotela da so šli ljudje k polnočnici in so ga našli ob poti kmalu potem, ko ga je utrujenega in premrtega, zapustila zavest.

Probudivši se in ko je do dobrega okrevaj, je pripovedoval ženi, kako je bilo po poti in kako da je še slišal človeški glas blizu sebe, ko je izgubil čut. Potem pa je zavladoval v prijazni hišici zopet veselje, pravo božično veselje.

„Že sem mislila, da ti moram napraviti r a k e v, moj ljubi, ljubi Jože, — tako sem se prestrašila!“

„Glej, hvala Boga, mesto rakve pa imam rajši potico, katero si tako dobro naredila.“

„Pa veš, Jože, nazaj mi ne hodi več; zdaj bi pa od skrbi ne mogla več živeti!“

„Naj pa velja tvoja, Lenka, pa ostanem rajši doma.“

In praznovali so v tistem domu veseli Božič, in z njimi veselili so se sosedje, da je vse tako dobro in srečno šlo.

Tomsic 2 K; Ivan Filipič, dekan v Ločniku 10 K; mons. Jos. Gabriječič v semenišču 4 K; Stepančič, kurat v p. 2 K; Dr. Aleksij Roje 3 K; Alfred grof Coronini-Kronberg 10 K; Žiga grof Attems v Podgori 10 K; Maier 60 v.; Jožef Golob, kurat 4 K; Vodstvo papirnice v Podgori 50 K; „Krojaška zadruga“ blaga vrednosti 15 K; Kocijančič Andrej 34 m blaga.

Hvala!

Občn. zbor goriške Čitalnice se je vršil preteklo soboto ob prav mnogoštevilni udeležbi društvenikov, tako da niti ena stolica ni ostala nezasedena. Prav vzradostiti pa je moralo udeležence, videti med seboj pri tej priliki moža, ki je pred 40 leti bil glavni ustanovitelj in prvi predsednik naše Čitalnice, in ji ostal skozi vsa ta leta zvest podpiratelj: visokorodni gospod deželni predsednik baron Winkler. Burni živio-klici so zadoneli po dvorani, ko je predsednik prof. Šantel v svojem otvoritvenem nagovoru, pozdravljal vse došlece, izrekel posebno iskren pozdrav temu odličnemu častnemu članu.

Nadaljeval je svoj govor omenil je predsednik, da ob obstoječih razmerah ni kazalo prirejati 40 letne jubilejne slavnosti, preveč je bilo pojavov, ki so bili vse prej nego vzpodbujevalni za tako misel. Izstopilo je znatno število članov, deloma skupno, deloma pozneje posamič, pod ničevimi pretvezami. Najbolj obžalovano je pri tem, da so med odstopivšimi tudi starejši možje, ki so bili leta in leta priča blagega rodoljubnega delovanja v društvu in se naslanjali toliko-krat ob lepih čitalničnih veselicah, a so na prvo šuntarsko besedo obrnili društvu hrbet, čeravno ono ni za pičico stopilo z one poti, po kateri je od nekdaj hodilo. Menj je to zameriti mladim članom, ki dolge častne preteklosti društva ne poznajo. Silno nevedno je pa za odbor, da med ostalimi udi se nahaja precejšno število takih, ki svojih dolžnosti nasproti blagajni ne izpolnjujejo točno; brez teh bi društvo še vedno finančno dobro izhajalo. Da pa Čitalnica ni se morda preživela in postala nepotrebna, temu je dokaz že nje 40 letni obstanek. Brez agitacije in brez terorizma so se vedno omikanci izmed goriških Slovencev družili v njej, ki s svojo bralnico, dvorano in odrom tvori tako rekoč naš narodni dom, in ki ima v svojih čitajočih udih nekako trajno jedro, ob katerem se po okolščinah razvija bolj ali manj živahno društveno življenje. Ni pa dvombe da se bode vedno našlo še zadostno število značajnih in razsodnih mož, ki bodo se radi družili v kroga čitalničnih članov.

Spomnivši se potem še s primernimi besedami tekem leta umrlih članov dr. Nik. Tonkli-ja, dr. J. Pavlice in vikarja Guzelja, kojih spomin so pričujoči častili s tem, da so se vzdignili s sedežev, podal je predsednik besedo g. Mercini v prečitavanje poročila odsotnega tajnika M. Klavžarja in za tem blagajniku, g. nadsvetniku Pirjevcu.

Prvo poročilo je naštevalo vse društvene priredbe in druge ukrepe odboreve med društvenim letom, v drugem je bilo natanko obrazloženo društveno gospodarstvo, in konečna bilanca: zbor je obe poročili odobrili in živahno pritegnil predsednikovi zahvali odstopajočemu blagajniku na požrtvalnem trudu v prid društvu gospodarstvu. Odobrili se je potem še proračun, in sprejel od gosp. Mercine stavljeni predlog, da Čitalnica pristopi novo ustanovljeni „zvezi pevskih društev v Ljubljani“, ki glasom svojih pravil ne sprejema le izključno pevska, ampak tudi druga društva, ki imajo gojitev peja v svojem programu. V odbor bili so voljeni dosednji odborniki, izvzemši prof. Berbuča, nadsv. Pirjevca in gosp. Ludv. Premrou, ki so radi mnogih drugih poslov volitev odklonili, na njih mesto so izvoljeni g. Svetko Premrou blagajnikom, g. Vlad. Premrou tajnikom in g. Srečko Kovačič sorediteljem plesnih zabav.

Zaupni shod učiteljstva goriško-gradišanske dežele, ki se je vršil v nedeljo popoldne v gledališki dvorani v Gorici, je bil prav dobro obiskan. Izmed deželnih poslancev so se ga udeležili gg. Berbuč, dr. Luzzatto in dr. Tuma. Tudi govorili so ti trije poslanci. Najbolj po godu je bil učiteljem govor dr. Tume. Priznavali so sicer vsi, da so zahteve učiteljev po izboljšanju njih gnotnega stanja opravilene; ali vprašanje, kje dobiti vere za to izboljšanje po mnenju poslanca Berbuča, ni še rešeno, dočim se dr. Tuma za to vprašanje prav nič ne zmeni, ampak naravnost zahteva, da se učiteljem dohodki zvišajo, ne da bi najmanj omenil, kako in kje denar dobiti za tako zvišanje. Navaden človek misli vedno tako le: Ako hočem kaj plačati, treba da tudi imam s čim plačati, treba, da imam denar pri rokah. Dr. Tuma, ki ni navaden človek, pa pravi: Plača nai-

zna najbrže coprati. Pa pustimo na stran šalo. Mi smo tudi tega mnenja, da je neobhodno potrebno, da se ljudskim učiteljem zboljša gnotno stanje, ako se je spoznalo za potrebno, storiti to pri drugih stanovih. In s to mislijo se morajo sprijazniti vsi odločilni činitelji. Ali že koj na tem mestu poudarjamo, da poleg deželnih činiteljev so tudi državni činitelji poklicani, da se začno s tem vprašanjem resno pečati ter da je tudi rešijo v najkrajšem času. Država si je namreč pridržala vse polno in celo glavnih pravic nad ljudsko šolo in ima od nje v prvi vrsti koristi. Če pa ima država te pravice in če jej je šola v korist, zakaj naj bi ne imela tudi dolžnosti? Sicer pa kaže vse, da se je začela država teh svojih dolžnosti tudi že zavedati. Skrbeti bi bilo torej za to, da se državo prej ko prej privede do tega, da svoje dolžnosti, katerih se zaveda, tudi izpolni.

En milijon. — Dosegli smo ga tudi mi. V času splošnega napredka ni drugače mogoče. „En milijon punc“ je paradiralo lansko zimo na vabilu k neki zabavi. „En milijon kron“ paradirala letos v deželnem proračunu. 674.875 kron je zadostovalo deželnemu zalogu za leto 1900; 995.100 K je potreboval za leto 1901; 981.124 K za l. 1902; a za leto 1903 zahteva že 1.100.351 K. In pri tem ostanemo; nazaj ne pojdemo, pač pa naprej. K letu dobimo v proračun novih 45.000 K za obresti od tistega milijona (1.000.000 K, katerega je vzel deželni odbor na posodo, da bo zidal deželno norišnico. Kak izreden slučaj: milijon pa norišnica! Pa še pravijo, da ne bo zadostoval, da bo treba vsaj še četrta, če ne pol milijona samo za stavbo in opravilo. Kje je pa rešitev? In da ne napredujemo! Potem pa še zvišanje učiteljskih plač, ki je neobhodno potrebno, kakor trdi dr. Tuma! Kam pridemo? Menda ne ostanemo dolgo pri enem milijonu, marveč pridemo kmalu na dva. Ali kdo bo plačeval! kje naj se vzame denar!

Vogerska grajščina. — Kakor smo že omenili je kupil I. Naglos, zagrozen Italijanaš iz Kormina obširno posestvo grofa Coronini-Kronberg na Vogerskem za 260.000 K. To posestvo obdelujejo kmetje in sicer rod za rodom tako, da se čutijo na njem popolnoma udomačene. Ko so torej izvedli, da misli grof prodati posestvo, porodila se je v njih popolnoma naravna želja, da bi to posestvo, ako le mogoče ostalo v njih rokah. Ker so vedeli, da sami brez druge pomoči, ne bi mogli doseči tega namena obrnili so se do oseb v katere so imeli zaupanje ter jih prosili pomoči. In res je prišlo tako daleč, da se je „Centralna posojilnica“ začela za to v narodno gospodarskem oziru jako važno zadevo zanimati. In je bila tudi pripravna omenjeno posestvo za kmete kupiti, ako bi bil grof vsprejel njene pogoje. „Centralna posojilnica“ pa ni imela tu nobenega drugega namena nego posestvo kupiti za dosedanje kmete. „Centralna posojilnica“ ni hotela torej nič drugega, nego poskrbeti za to, da ostane posestvo v domačih rokah ter, da se ga ne polasti, kak ptujec, kar se je žal zgodilo. Ako bi torej „Centralna posojilnica“ kupila grofovo posestvo na Vogerskem, razdelili bi si je kmetje med seboj, ter povrnili „Centralni posojilnici“ le ono svoto, katero bi bila dala za posestvo s stroški vred, kar se samo ob sebi razume. V ta namen in da se s kmeti dogovorijo podali so se nekega dne na Vogersko predsednik „Centralne posojilnice“ dr. Gregorčič ter odbornika gg. Terkuč in Sfiligoj. Poklicali so k sebi nekatere zastopnike kmetov z Vogerskega, iz Pračine in iz Šempasa in z njimi so se dogovarjali, kaj in kako, za slučaj, ako bi grof vzprejel pogoje katere bi mu ponudila „Centralna posojilnica“. Pa grofu so pogoji, katere mu je ponudil Naglos bolj ugajali, nego oni „Centralne posojilnice“ in tako je prišlo do tega, da je postal Naglos lastnik imetja na Vogerskem. Mi bi o tej zadevi prav nič ne pisali, ako bi „Soča“ tudi pri tej priliki ne pokazala posebne ljubezni do slovenskega kmeta, „Soča“ je namreč vsa iz sebe od veselja, da niso slovenski kmetje prišli do tega posestva in da je dobil v roke zagrozen Italijan Naglos. Ni nam treba poudarjati, da išče Naglos pri tej kupčiji svoj dobiček. On bo brez dvoma kupljeno posestvo parceliral in na drobno prodajal. Kmetje pa bodo morali posamezne parcele veliko dražje plačati, kakor bi plačali, ako bi bila „Centralna posojilnica“ v njih imenu kupila omenjeno posestvo, kajti dobiček, katerega je dobil pri tej kupčiji Naglos, ostal bi njim samim. In da se ni to zgodilo, ampak, da pride do dobička namesto slovenskega kmeta zagrozen Italijan Naglos, nad tem se veseli „Soča“. Da bi pa to nesramno škodolnost pokrila z lažljivimi obljubami,

češ, da so stali za vso to akcijo „Centralne posojilnice“ jezuitje za katere se je nameravala kupiti Vogerska grajščina. Da je vse to navadna laž znane propalce ki piše v „Sočo“ o tem se prepriča vsakdo lahko, ako popraša one kmete, ki so bili pri dogovoru na Vogerskem, ko so prišli tje, kakor smo že poprej omenili zastopniki „Centralne posojilnice“. O tem se nam ne zdi potrebno torej spregovoriti niti besedica več. Pa pribijemo zopet ta slučaj, da vidi naše ljudstvo kako izdajalsko vlogo je začela „Soča“ igrati med goriškimi Slovenci. Zato je pa tudi dolžnost vsakega poštenega rodoljuba, delati na to, da se ta grda zalega prej ko prej zatire.

Vožnja na Vipavski železnici. — Nekdo nam piše: dne 18. t. m. sem se peljal po Vip. žel. s predpoldanskim vlakom do Dornberga. Ko sem se pa hotel vrniti v Gorico s popoldanskim vlakom, prišel sem na Dornberški kolodvor h kratu z vlakom. Ker nisem imel še voznega listka podam se naglo h kasi da bi si priskrbel listek. Toda pri kasi ne najdem nikoga. Zato se obrnem do sprevodnika ter mu povem, da nimam listka. Sprevodnik mi pa reče, da me brez listka ne pusti na vlak. Ker sem pa moral priti še tisti večer v Gorico, rekel sem sprevodniku da se hočem peljati na vsak način, tudi če plačam dvakratno vožno ceno. K temu naj pomnim, da sem se po drugih železnicah že mnogo vozil i povsod sem prišel do listka celo v zadnjem hipu. Zakaj so torej pri Vip. žel. tako strogi in zakaj ni na kakem mestu naznanjeno, do kdaj je čas, da si vsakdo priskrbi vozni listek.

Opomba uredn.: po našem mnenju moral bi imeti vsakdo na kolodvorih kjer je eden sam uradnik, listek v rokah že pred dohodom vlaka, kajti, ko pride vlak na kolodvor, opraviti ima uradnik z vlakom in ne more takral opravljati tudi drugih opravil.

Volitev starašlustra v Šempasu. — Dne 18. 19. in 20. decembra t. l. so se vršile volitve. Po krajnih in osebnih razmerah je nastopilo več strank. Stranka „Sloga“ si je prizadevala može mirne in značajne spraviti v starešinstvo. Toda proti tej stranki so se zedinili izmej „črni“ najbolj črni s stranko „Soča“. Vsepeh te nenaravne zveze je bil ta, da so bili izvoljeni nekateri pristaši „Soče“, velika večina pa izmej stranke najbolj črni, kateri bodo še vse korenitejše nastopili proti napredni stranki. Veselje naprednih, ki se zdaj pojavlja, se bode kmalu ohladilo. Občina Šempas nikakor ni padla v roke naprednjakov; ampak vodstvo občine ostane v rokah nasprotnikov napredne stranke in „Soče“. Sprememba v osehah je precejšnija, a glede nazorov se bo občina vladala popolnoma v narodno-katoliškem smislu.

Državne mitnice se odpravijo v noči od 1. decembra na 1. januarja.

Bankovel po 1000 K. — Dne 2. januarja 1903 pridejo v promet novi bankovci po 1000 K. Stari bankovci po 1000 gl. pa se prično devati iz prometa.

Samega sebe okradel? — V Tržiču je bilo urarju Ažmanu ukradenega blaga iz prodajalnice za 3300 K. Tat je prišel v prodajalnico skozi okno, šel je pa iz prodajalnice skozi vrata. Ker pa nista bili ključavnici na oknu in na vratih prav nič poškodovani, padel je sum na Ažmana, da se je samega sebe okradel. Zato so ga deli pod ključ. Ažman se je namreč pred kratkem časom zavaroval zoper škodo po tatvini za 10.000 K. Ta zadeva je seveda sum proti Ažmanu povečala. Ažman je znan kot strasten agitator narodno-napredne stranke.

Ne toliko zvit tat, kot nepreviden okradenec. — V petek popoldne je prišel v neko mirodilnico v Trstu človek, ki je bil jako slabo oblečen. V mirodilnici ni bilo takrat nobene druge osebe nego poslovođa sam. Tega poprosi prišlec, da mu dovoli, da si sme popraviti nekoliko hlače. Poslovođa, dober človek, ugodno drage volje tej prošnji ter reče prišlecu naj stopi za neko zagrinjalo v kotu prodajalnice, kjer je stala tudi pisalna miza. V tem hipu pa vstopi v mirodilnico še neki drugi človek tudi bolj slabo oblečen. Ta vpraša poslovođa po nekem zdravilu. Ko mu pa poslovođa reče, da takaga zdravila nima, ter, da se isto dobiva le v lekarnah, zahteva drugi prišlec neki čaj. Poslovođa se na to poda v stranski prostor mirodilnice in prinese zahtevani čaj. Med tem časom pa si je prvi prišlec že popravil hlače in se zahvalivši poslovođji za skazano mu ljubav, odstranil iz mirodilnice. Na to se poda poslovođa k pisalni mizi, kjer si je prvi prišlec popravil hlače. Pa kaj za-pazi?! Iz odprte miznice zginila je ko-

Odpoved trg. pogodbe z Italijo. — V petkovi konferenci avstrijskih in ogrskih ministrov je bilo sklenjeno, odpovedati trgovinsko pogodbo z Italijo.

Vodovodna cev počila. — V soboto zjutraj je počila na Greti pri Trstu glavna cev Avreziškega vodovoda. Vsled tega je ostalo mesto od 8 ure naprej do večera skorc brez vode.

Povodnji. — Po hudem mrazu, ki je trajal na Dunaju več dni, je začelo na Dunaju in okolici strašno liti. Istotako se poroča o hudih nalivih tudi z Ogerskega in Hrvaškega, Reke silno naraščajo in bati se je, da neprekorači voda obrežje od hipa do hipa. Velikanska je sprememba temperature. V Zagrebu n. pr. so imeli v petek 10° pod ničlo, že v soboto pa 8° nad ničlo.

Občinska uprava v ženskih rokah. — V okraju Ribinsk je mala občina Nikolskijew. Može te občine so skoro celo leto deloma v Petrogradu, deloma pa v Moski, kjer si na razne načine služijo kruha. Doma so same ženske, ki opravljajo vsa kmetijska dela. Poleg tega se nahaja v njih rokah tudi občinska uprava. Občinska uprava, pravijo, da je v najboljšem redu. Ženske se vestno udeležujejo sej občinskega upravnega sveta.

Krupp-ov testament. — Krupp je zapustil v svojem testamentu vsaki delavski družini Altenhofenskih tovarn po 1000 mark. Vsak delavec udovec dobi 1000 mark; vsaka udova pa 500 mark.

Humbert-ova družina aretirana. — Sleparsko družino Humbert, ki je ogoljufala razne banke, družine in tvrdke za več nego 100.000.000 frankov in katero so zasledovali po celem svetu, po zemlji in po morju zasačili in aretirali so dne 20. t. m. v Madridu na Španjskem.

Posebne vrste hoteli. — V Santa Cruz v Kaliforniji je eleganten hotel nastanjen v starih drevesih. Vsako teh dreves ima obseg 12 čevljev. V Eisenbergu v Svcici je neki hotel tisoč čevljev nad zemljo. Osem velikih balonov drži v zraku celo stavbo, v kateri lahko prebiva dvajset gostov. Poseben balon vozi goste v ta hotel, iz katerega je posebno krasen razgled. Pri Perdunu ob južnem morskem obrežju na Francoskem imajo podmorski hotel, ki je iz železa. Gostilniške sobe so obdane od stekla, skozi katero gostje lahko gledajo življenje v morju.

Listnica uredništva. — G. dopisniku iz „Vipavske doline“: Dopis priobčimo prihodnjič. Hvala in vesele praznike ter srečno novo leto!

Za družbo svetega Cirila in Metoda. — Ob veliki skupščini v Ilirski Bistrici, 7. avgusta t. l. smo Vam Slovincem povedali, da z našo družbo ni slabo: saj Vam svojega ugodnega stanja prikrivati nismo v stanu. Celosti dobro je bilo družbi takrat glede na mali narod, ki jo mora oskrbovati. A od tistega dne so minuli 4 meseci; vsak mesec pa nam provzroča stroškov povprečno 2600 K. Zato poralimo le prezgodaj svote, kojih nam donajajo razni Vaši sestanki ali razne naše nabirateljice in nabiratelji med narodom. — Veselice, da bi nam bile nesle, nad mero, pa tudi sploh ni bilo to dolgo dobo skoraj nikakih. — Le samo naša šolska mladež se je bila dvignila tekem svojih velikih počitnic ter je igrala nam v prid tu in tam po slovenski zemlji donajajoč nam tem potom mesto Vaših velikih — vsaj svojih malih prispevkov. Mladina — ki se s podobnostimi izobrazuje neverjetnim načinom — Vam je odraščenejima s to svojo domorodno vneto prižgala bila tudi v skrbi za našo družbo prav pravo luč-predsvetilk.

Zato nam gre to prilično resnoben glas slovenskega naroda povdarjajoč to vtemeljeno resnico: da smo se začeli bati za družbo.

Vi pa, Slovenci, ob taki naši bojazni — kakor Vam drago. Če hočete, da vstavi družba svoje delovanje — to Vaš prav; a mi dobivamo danes in bodemo za vso prihodnost družih nazorov — to naš prav!

Ko smo Vam s pričujočim naslikali resnico in smo teh nazorov, da Vam je vendar mar naše družbe, prosimo: prekosite od slej č. dame in gospodje, dekleta in mladeniči drug drugega, družbinemu domu darov nabirajoč in shodov — takih ali takih — prirejajoč.

V Čehih ga ni niti sestanka niti sestanke, da ne bi šla pušica na okrog ter bi se ne metalo v njo malo ali veliko za ondotno družbo Sv. Cirila in Metoda, t. j. za „Osrednjo Matico“. Češki narod drži „Osrednjo Matico“ po konci. Saj se pa s takim običajnim nabiranjem tudi nikdo ne na-

rinta. Tudi iz novčičev postanejo tisočaki. Tako je v Čehih pravilo — in taka je pri Slovencih izjema — Da bi vsak Mohorijan daroval v nas le samo novčič, kaki nam dohodki! Nam eden novčič v prid — Vam pa, koliko Vam jih gre dan za dnem v dim — morda v neprid.

Vsak Vaš praznik naj bi Vam bil družbin praznik; vsak Vaš sestanek ob enem družbin sestanek; vsaka veselica družbina veselica. Veselim in žalostnim prilikam oblažilo naj bi Vam bil tak Vaš naši družbi namenjeni dar.

Zrno do zrna pogača; kamen do kamena palača.

Mi ne prosimo zastonj; a tudi delali ne bi radi — oprostite nam odkr. srčnim — tudi delali ne bi radi zastonj.

Poglejte v naše šole — vahimo Vas — in videli bode, kako se v njih uči. Vabimo Vas, posebno č. dame v Trst, v Velikovec, na Muto, v Maribor, v Celje, v Tržič, na Goriško — povsod tie, kamor sega Vaša narodna podpora. Ne bojimo se namreč glede dobrotivosti naših šol in naših učnih moči nobenega tekmo vanja na slovenski zemlji. — In to hoče nekaj reči ob priznani dobrem slovenskem učitelstvu in dobrih slovenskih šolah. — Nekateri merodajne dame in gospodje so v tej ali drugi navedenih šol že bili in se niso mogli o njej dosti nahvaliti. — A pridite vsi! (Dalje pride).

Loterijske številke.

19. decembra.

Dunaj 53 64 26 89 57
Grac 8 75 11 23 49

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Šolskega doma“.

„Kinematograf“

predstave gibajočih se slik vršile se bodo odslej vsaki dan v fotografskem ateljeu A. Jerkiča v Gorici, gosposka ulica št. 7. II. nadstropje in sicer:

Ob 1/2 uri za učence in učenke; ob 6 1/2 uri za vojake in gospode; ob 8 uri za občinstvo sploh.

Vstopnina: I razred 25 kr. II. razred 15 kr. Otroci pod 10 let in učenci 10 kr. — Program je jako zanimiv in provzroča mnogo smeha.

Vsaki petek predstavljajo se podobe o življenju Kristusovem od rojstva do vnebohoda. Med odmoru svira gramofon največje vrste.

S poštovanjem

Ant. Jerkič.

Razpis tajnikove službe.

V občini Biljana v Brdih je razpisana tajnikova služba z letno plačo 600 K. Prošnje je vložiti pri županstvu do 14. jan. 1903 in izkazati sposobnosti za to službo v slovenskem jeziku. Zeli se tudi znanje kaj nemščine in italijanščine v govoru in pisavi.

Županstvo v Biljani

dne 10. decembra 1902.

Šfiligoj, župan.

Pisarniške in šolske potreščine, raznovrstni papirnati stvori

po najnižjih konkurenčnih cenah:
Molitvene knjige . . . od — 24 v navgor
Žepni nožiči — 50 „ „
Mošnički za denar . . . — 20 „ „
Tobačnice in smodčnice . . — 80 „ „
Zavitki, kuverte 100 „ . — 50 „ „
Papir: pisemski 100 pol . — 60 „ „
„ uraden bel 1000 pol . 6 — „ „
„ za maslo ovijati kilo . 140 „ „
„ za cigarete 100 snop . 220 „ „
Posetnice s tiskom 100 „ 120 „ „
Tiskovine za duhovnije in županije po ceni „Narodne tiskarne“ v Gorici. — P. s. Za povoljno postrežbo treba v naročilu navesti približno ceno. ltd. ltd.

V Gorici G. LIKAR,
sredi Semenške ulice proti Placuti 10.

Zahvala.

Veže me dolžnost zahvaliti se čislani vzajemni zavarovalnici za življenje „Janus“ na Dunaju, ker mi je hitro in točno vgotovila in izplačala zavarovalnino glavnico K 4000 in obresti, katere je moj ranjki soprog Peter Šavli zavaroval s polico št. 83843 leta 1896 in s polico št. 87011 leta 1897 vsakokrat po K 2000.

V Čepovanu, 15. dec. 1902.

Katarina Šavli.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
isterskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi vzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Anton Kuštrin

Gosposki ulici h. šte. 25.

(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnideršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moke iz Majdičevga mlinar v Kranju in z Jočmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih najmanjše po 5 Kg. na vse kraje.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznicu

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7

v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniji, izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini in učencem srednjih in ljudskih šol za obilna naročila.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo

prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevga mlinar v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goršice (Senf.) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove užigalice. — V zalogi se dobé tudi testenine trdke Žnideršič & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

Za godove, praznike

in novo leto!

Razglednice so prišle tako v navado in se dobe tako krasne, da se jih vsak z zanimanjem poslužuje. So pa tako cené, da se je čuditi, kako je mogoče tako umetne izdelke napravljati za malo vin.

Veliko zalogo

najrazličnejših in najkрасnejših razglednic s cveticami, raznimi podobami, posebno božičnimi, novoletnimi in šalivimi s slovenskim besedilom itd. 100 komadov od 3 krone navzgor; ali pa 100 vsaka druge vrste in druge cene 7 K, ima

v Gorici Semenška ulica št. 10

G. LIKAR.

Zakaj tako ceno?

Ker le proti gotovemu plačilu pošiljam, zato imam majhne stroške in nikake zgube pri kupčiji. Ponujam tedaj z reelnim 5 letnim jamstvom

Singer-šivalne stroje

v vzorni sestavi in izpeljavi po en gros' cenah: Štev. 442 Singer-šivalne stroje močne vrste, gonilne z nogo, zaklepni pokrov, res praktična novost priliubljen družinski šivalni stroj za K 49 (štacunska cena K 90). Orig.-Ringschiff-šivalni stroj v olišpani opravi z vso pripravo in pokrovom, največja gotovost in ročnost v šivanji, torej je posebno pripraven stroj za obrtnije, edino za K 77 (štacunska cena K 150). Prodaja s 5-letnim „uovim poročtvom proti nakupu K 14 in ostanek s poštnim povzetjem. — Cenik šival. strojev brezplačno. — Neslov: M. Rundbakin, Dunaj, IX/1, Berggasse št. 3/32a.

„Centralna posojilnica“

v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, sprejema hranilne vloge, katere obrestuje po 4 1/2 p. lumessečno; nevdignene obresti pripisuje konec leta h glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Daje posojila udom na osebni kredit po 6% in na vknjižbo po 5%.

Sprejema člane z glavnimi deleži po 200 K in z opravljenimi deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru. Za nalažanje in vračanje so na razpolago položnice c. kr. poštne hranilnice, tako da je mogoče poslati denar brez poštnih stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12. ure zjutraj in ob ponedeljkih in četrčkih tudi popoldne od 2—4 v ulici Vetturini 9.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva, rakev (trug), vinskih posod, stiskalnice za vino in sadje vsake velikosti, kakor tudi kratkočasnih iger slovenskih „Marijanje“ t. j. ličnih in trežnih miz iz trdega lesu, ki imajo znotraj tro- ali štiridelno kegljišče z vrtenici in kegljavnično blagajno po najnovejši sestavi, za krčmarje, zasebnike itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica, priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, zagotavlja najhitrejšo postrežbo in jako nizke cene.

Za vsakega nekaj!!

dobi se v zalogi trdke

I. Zornik, — Gorica

Gosposka ulica št. 7,

prva in edina slovenska trgovina za modno blago.

Najboljše, največje in najcenejše skladišče vsakovrstnega perila, sraje za hribolazce in kolesarje vsake velikosti, jopice za telovadce, krasnih kravat v vsakem slogu, nogavic, rokavic, životnikov (modercev), solčnikov, pihalk, dežnikov, blusen, spodnjih kril, divnih okrasov za obleke, svil za obleke in bluse, vsih potreščin za vezenje.

Priporočevalno najbolje kupovališče za g. šivilje in krojače.

Naročila za izdelovanje perila (za gospode), in modercev po vsaki meri in zahtevi izvršujejo se točno.

Naznanilo.

Znana in zelo obiskovana gostilna

„Tre amici“

v ulici Via Caserma se je preselila v Nunsko ulico (Via Monache) v prostore, kjer je bila dosedaj starodavna gostilna pri:

„Belem zajcu“

(„Al lepre bianco“)

Postrežba in jedila izvrstna; toči domača črna in bela vina, vse po zmernih cenah. Z gostilno so združena tudi prenočišča za goste in hlevi za živino. Za obilno udeležbo se priporoča udani

Ivan Krpan,

gostilničar.

Čebelno voščene sveče

kilg. po 4-90 K

Za pristnost

jamčim z 2000 K

Priporočam se prečastiti duhovščini, slavnemu p. n. občinstvu. Sveče za pogrebe po zelo nizki ceni. Velika zaloga medu pitanece in navadni po zelo nizki ceni. Z odličnim spoštovanjem

J. KOPAČ,

svečar v Gorici, ulica sv. Antona

Peter Drašček,

trgovec jedilnega blaga v Gorici,
Stolna ulica št. 2.

Priporoča se p. n. občinstvu v Gorici in z dežele. Prodaja kavino primeso, sladkor, milo, slanino, riž, maslo surovo in kuhano, olje, moko iz Majdičevih mlinov in vse jestvine.

Zaloga žveplenk

sv. Cirila in Metoda

Fani Drašček,

zaloga šivalnih strojev v Gorici
Stolna ulica št. 2.

Prodaja stroje tudi na teden-ske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše, kakovosti. Priporoča se slav. občinstvu.